

Žabžca

Žab(ni)ca 9 | gruden 2023 | Glasilo KS Žabnica

POPLAVE / 13

KRIŽIŠČE V ŽABNICI / 4

ŽABNICA, STARA VAS / 7

Uvodna beseda

Spoštovane krajanke in krajan!

Pred nami je nova številka našega glasila, ki ga izdajamo dvakrat letno. V dobre pol leta od izdaje prejšnje številke se je v naši KS kar dogajalo in upam, da bomo v tem glasilu lahko zajeli vse. Kronološko

bi dogodke lahko naštel takole:

- Obleževanje 1050-letnice omembe Žabnice poteka celo leto. Začeli smo z izdelavo in izobešanjem transparentov, izdajo biltena ob tem jubileju in slavnostno akademijo konec novembra.
- Avgusta so nas presenetile poplave, na katere se je po svojih zmoglostih odzvala tudi KS.
- Sodelovali smo na dogodku Krajevne skupnosti se predstavijo, ki je potekal na glavnem trgu v Kranju.
- Septembra smo organizirali zbor krajanov na temo križišča in avtobusnih postaj v središču Žabnice.
- Izvedli smo tlakovanje glavne poti na pokopališču.
- Organizirali smo srečanje starostnikov konec novembra.
- Pripravljamo prihod Dedka Mraza v decembru.

To so glavne stvari, na katere smo se odzvali in jih organizirali. Več o njih lahko preberete v nadaljevanju. Lahko rečem, da vsaka zahteva kar veliko priprav, organizacije in dela. Zasluge za uspeh ima seveda cel Svet KS, ki deluje zgledno in enotno. Prav tako pa redno poteka komunikacija z Mestno občino Kranj, kjer so nam pripravljeni prisluhniti, se pogovoriti, podati mnenje in tudi pomagati.

Ravno prejšnji teden smo imeli sestanek na terenu s predstavnicami občine, zadolženo za promet, in predstavnikom komunale. Podali smo jim predloge za prometno ureditev na Šutni in ureditev rešetk za meteorne vode. Opozorili smo jih tudi na bankine ob občinskih cestah na Sorškem polju in še posebej izpostavili cesto mimo farme. S predstavniki občine, z gospo podžupanjo na čelu, smo se tudi sestali, in sicer zaradi Športnega igrišča in doma.

Seveda pa je dobro sodelovanje tudi pogoj za nadaljnje delo. Zadali smo si kar smeje načrte, katerih izvedba pa seveda ni odvisna le od nas. Kar se tiče vlaganj občine in Krajevne skupnosti, naj poudarim, da se to lahko izvaja le na objektih in infrastrukturi, ki je v lasti KS in MOK. V naši krajevni skupnosti so poleg cest še pokopališče in igrišče z domom. Na pokopališču želimo nadaljevati s tlakovanjem tudi pred poslovnimi vežicami, urediti prostor za posip in opuščene grobove urediti in pripraviti za nove pokope. Na igrišču bi želeli po etapah začeti z deli po projektu, ki je bil izdelan lani, Športni dom pa energetsko obnoviti. To pomeni nova okna, fasada in sončna elektrarna. Na igrišču želimo postaviti podzemne zabojnike za smeti in ravnanje z odpadki.

To je nekaj finančno kar zahtevnih ciljev, ki smo si jih zadali in jih v nekem doglednem času tudi želimo izvesti. Je pa zelo verjetno, da se bodo vmes pojavljale druge bolj prioritete investicije in se bodo prej omenjene zamikale.

Naslednja številka Žabce izide drugo leto pozno spomladi. Do takrat pa v upanju, da se srečamo na vasi ali pa na kakšnem dogodku, lep pozdrav.

Andrej Šifrer, predsednik KS Žabnica

uredništvo: ANDREJ ŠIFRER, MATEJA ARHAR, ANA TORKAR
oblikovanje za Žab(ni)co: JANJA BAZNIK
tisk: TISK ŽNIDARIČ
fotografija na naslovnici: BLAŽ LOGONDER

krajevna skupnost
ŽABNICA

Kazalo

SVET KS OBVEŠČA

Križišče v Žabnici / 4

Poplavlne dejavnosti / 5

Tlakovanje glavne poti na pokopališču / 6

DOGAJA

Žabnica, stara vas / 7

Dan krajevnih skupnosti MO Kranj / 10

Koliko smo aktivni / 11

Poplave 2023 / 13

Koristni nasveti - kurilna sezona / 14

Prednovoletno srečanje v KS Žabnica
25. novembra 2023 / 15

KOTIČEK IZ ŠOLE IN VRTCA

Žabnica ima talent – PŠ Žabnica / 16

Top ten / 17

Zgodba Agate in Šimna / 17

Požarna vaja na podružnični šoli v žabnici / 19

Članki in izdelki učencev 4. razreda / 20

Izdelki učencev 2. razreda / 20

Izdelki učencev 3. razreda / 20

Članki in izdelki učencev 5. razreda / 21

Obisk kmetije - kisanje zelja / 24

Naša učilnica / 24

NAŠI KRAJANI SE PREDSTAVIJO

Anka Orehar / 25

Maja in škarjice / 27

Črngrobški zakladi – mineraloška in paleontološka
dediščina / 28

ŽUPNIJA ŽABNICA

Dogajanje na gospodarskem področju župnije 2023 / 29

Evharistične jaslice za svetovno razstavo jaslic / 31

PESEM

Nekaj verzov za letošnje Martinovanje / 32

1050 let Žabnice / 33

Svet KS obvešča

ČLANI SVETA KS ŽABNICA SMO:

ANDREJ ŠIFRER, *predsednik*
GREGOR SOVA, *podpredsednik*
LJUBO TOMAŽIČ, *član*
MAGDA KALAN, *članica*
BORUT PLESTENJAK, *član*
DOMEN KALAN, *člani*
PRIMOŽ ŠIFRER, *član*

KONTAKTI:

Krajevna skupnost Žabnica
Žabnica 20
4209 Žabnica

e-mail:

ks.zabnica@gmail.com

telefon: **031 615 960**

spletna stran:

www.zabnica.si

Facebook stran:

**f Krajevna
skupnost Žabnica**

Sestanek je možen po
predhodnem dogovoru.

KONTAKT ZA POKOPALIŠČE
ŽABNICA:

Pogrebni d. o. o.
Natalija Cof
031 223 091
pogrebni@t-2.si

Ljubo Tomažič,
član Krajeвне
skupnosti Žabnica
064 106 955

projekt treba nujno umestiti zaščitno ograjo pred šolo. Dejstvo je, da bodo tovornjaki ob zeleni luči speljevali in povzročali povečan hrup in izpuh ravno v otroke. Torej protihrupna in proti izpušna bariera mora biti.

Na tem srečanju je bil podan predlog za prestavitev spomenika NOB. MO Kranj se je zanimala za zmanjšanje spomenika, ki pa ga ZVKD ne dovoli. Bi pa menda, torej če bi bili izpolnjeni vsi pogoji, ZVKD celo privoli v njegovo prestavitev. V tem primeru bi KS dala soglasje za zemljišče in ureditev spominskega parka poleg oz. pred pokopališčem, če bo seveda do tega prišlo.

Čeprav ni bila tema srečanja, pa se je veliko govorilo o prometu skozi Spodnjo Žabnico. Prepričani smo, da

bo rešitev res šele povezovalna cesta med industrijsko cono Trata in regionalno cesto, ki je tudi zarisana v novem OPN. Bomo se pa tedaj rešili tudi tovornega tranzitnega prometa skozi vasi Žabnica in Bitnje. Že večkrat smo pisali na MOK in redarstvo, da je največ prometa skozi Spodnjo Žabnico zjutraj od 5.30 do 7.00, opoldan med 13.30 in 15.00 ter zvečer med 21.30 in 22.15. Tedaj na Trati začenjajo službe oz. potekajo izmene. Če bi redarji v teh urah ustavljali bolj pogosto, bi se promet verjetno nekoliko umilil. Druge rešitve pa trenutno ne vidimo.

Andrej Šifrer

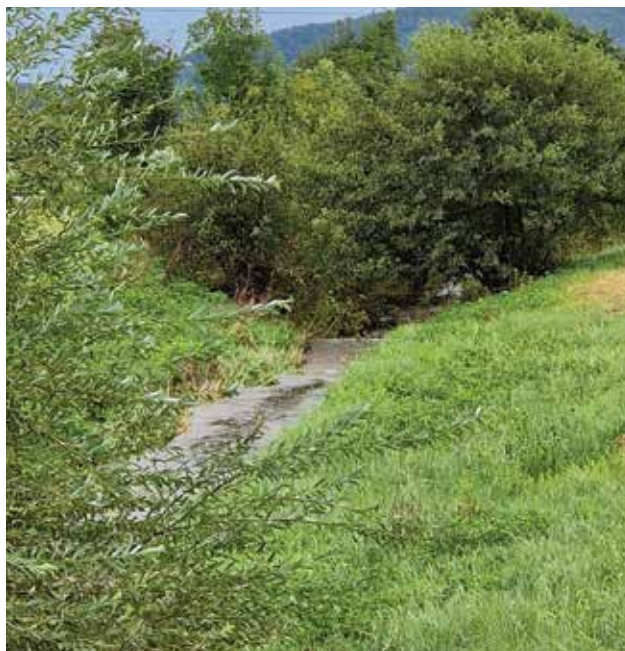

POPOPLAVNE DEJAVNOSTI

4. avgusta letos so nas doletele najhujše poplave zadnjih desetletij, sigurno pa najhujše, od kar je bil reguliran potok Žabnica. Poplavljenih je bilo veliko hiš, nastala je tudi gmotna škoda. Poplavljal je potok Žabnica, ki je prestopil bregove na Šutno pred Turkovim mostom in v Žabnici pred Vrbenčkovim mostom. Zgornji del Šutne pa je bil poplavljen predvsem zaradi meteorne vode, ki je po travnikih pritekla v vas. Na srečo je voda kmalu po prenehanju deževja začela upadati in se vrnila nazaj v strugo.

Prvi korak KS je bil sanacija bankin. Deroča voda je namreč naredila več kot pol metra globoke kanale na bankinah. Takoj smo se povezali s Komunalo Kranj, ki je pristopila na pomoč, zaprosili pa smo še za kontejner za odvoz poplavljenih kosov. Napolnjena sta bila dva kontejnerja.

Kasneje smo se skupaj z PGD podali v nakup 900 protipoplavnih vreč in peska, da bi preprečili ali vsaj zmanjšali naslednji val poplav, če bi do njih prišlo. Na delovni akciji se nas je zbralo veliko; skupaj smo napolnili vse vreče, ki ste jih krajanji potem odpeljali

domov, da jih imate pripravljene za vsak slučaj. Ob tej priložnosti hvala vsem za odziv in pomoč pri polnjenju.

Še v avgustu je predsednike vseh kranjskih krajevnih skupnosti, ki so utrpeli škodo ob poplavah, sklical g. župan Matjaž Rakovec in jih povabil na sestanek na Direkcijo Republike Slovenije za vode pri vodji za

Gorenjsko g. Urbanu Ilcu. Vsak je predstavil svoje videnje preprečitve oz. zmanjšanja poplav, g. Ilc pa svojega. Meteornih voda DRSI ne rešuje, za potok Žabnico je povedal, da je struga že regulirana, dimenzionirana za cca. do 50 letnih voda. Taka struga se ne globi in ne nasipa. Kar pa se tiče čiščenja struge, je bil že obsežen članek v 7. številki našega glasila, ki je bil izdan spomladi 2022. Naj le poudarim, da se po EU direktivi čisti le drevje, katerega premer debla je večji od 10 cm. G. Ilc je poudaril, da so, po dve leti starem zakonu, lastniki brežin in struge sami dolžni čistiti in jih urejati. Za preprečitev poplav pa se naredijo zadrževalniki vode. Za potok Žabnico sta projekta za dva zadrževalnika že narejena, MOK mora le pristopiti k odkupu zemljišč in izvedbi. Moram pa poudariti, da je naše vztrajanje pri čiščenju, podprto z argumenti

in slikami, obrodilo sadove in smo od g. Ilca dobili potrditev, da so nas uvrstili v redni letni plan čiščenja struge v letu 2024.

MOK pa nas poziva in pripravlja delovno akcijo, da ko bomo ob primernem vremenu sami delno oz. kar bomo zmogli počistili, bomo hkrati še pregledali strugo in javili na DRSI problematične točke. Tudi prenizka brv čez potok predstavlja potencialno nevarnost za poplave.

Andrej Šifrer

TLAKOVANJE GLAVNE POTI NA POKOPALIŠČU

Svet KS Žabnica je že spomladi podal pobudo na Mestno občino Kranj za prenovo poti na pokopališču. Jeseni smo bili obveščeni in pozvani, da je denar zagotovljen in da naj čim hitreje pristopimo k izvedbi tlakovanja po ponudbi, ki smo jo tedaj predložili. Tako je bilo tlakovanje s postavitvijo treh klopic in prenovo glavnih vrat izvedeno še pred 1. novembrom.

Andrej Šifrer

Pisalo se je leto 973, datum je 30. junij. Nemški cesar Oton II. podpiše listino, v kateri piše, da zvestemu podložniku škofu Abrahamu podarja v last zemljišče, stavbe, prebivalce obeh spolov in naselja v okolici Loke, v kateri je tudi potok, imenovan Žabnica. Prav ob tem potoku je kasneje nastalo strnjeno naselje Žabnica. Prej je bilo le nekaj posameznih hiš. Ker pa je letos od tega minilo že častitljivih 1050 let, je prav, da se tega spomnimo.

Mnogi se še spominjamo praznovanja ob 1000-letnici. Čas pa gre naprej, zato vam bom na kratko opisal, kaj se je zgodilo v teh 50 letih.

Dobili smo samostojno državo Slovenijo. Kot povsod, so tudi na vasi vzponi in padci. Nikdar ne gre vedno le navzgor. Pa vendar, če bi pogledali sliko kraja danes in pred 50 leti, bi vseeno opazili velik napredek. Zgradilo se je veliko novih hiš, povečale so se kmetije, ceste so asfaltirane, šola je dobila novo podobo in telovadnico, imamo veliko trgovino z gradbenim materialom, GD se lepo razvija in pridno napreduje v svoji strokovnosti in opremljenosti ... pa še bi lahko naštevali. Ker so se nekateri krajanje zavedali, da je zgodovino potrebno spoštovati, smo izdali obsežno brošuro **Na robu pojoče ravnine**, ki opisuje sam kraj, zgodovino kraja in tudi veliko drugih zanimivosti. Ob letošnjem jubileju pa smo to zgodovino še dopolnili za zadnjih 50 let.

Priprave na ta jubilej so se pričele že spomladi prav z izdajo dopolnila publikacije **1050 let na robu pojoče ravnine**. Na Gasilski dom Žabnica in farno cerkev smo izobesili zastavi z logotipom praznovanja, Svet KS je bil ves čas v stiku s šolo za pripravo akademije, s katero smo zaključili jubilejno leto.

Piše se 24. november 2023. Smo na svečani akademiji našega praznovanja. V telovadnici pri OŠ smo pripravili lepo sceno z odrom in namestili skoraj 200 sedežev za obiskovalce. Na prireditve smo bili povabljeni vsi krajanje z vabilom, ki smo ga dobili na dom. Posebna vabila pa so dobili tudi na obeh občinah v Kranju in Škofji Loki, v sosednjih KS, vsa društva v kraju in širše, vsi še živeči nekdanji predsedniki KS Žabnica in še nekaj drugih, ki so do sedaj veliko prispevali k razvoju kraja.

Ko smo se posedli, so v dvorano prišle Dečve, pevke folklorne skupine Sava, in z lepo pesmijo pričele to naše slavje. Voditeljica programa Monika Tavčar je nato na oder povabila predsednika KS Žabnica Andreja Šifrerja, ki nas je takole nagovoril:

»V imenu Krajevne skupnosti Žabnica vas prav lepo pozdravljam na nocojšnji prireditvi! Minilo je 50 let od svečanega praznovanja 1000-letnice loškega gospostva. Nekateri se tistega praznovanja morda še spominjate, marsikdo od tukaj navzočih pa je še premlad, in ker je obdobje pol stoletja kar primeren čas, da znova obudimo zgodovinski spomin, je prav, da smo se danes zbrali tukaj.

1050 let od prvega poimenovanja našega kraja v uradnih dokumentih ni kratko obdobje niti v primerjavah s starostjo nekaterih velikih svetovnih prestolnic.

Zato je prav, da se pridružimo praznovanju, ki ga letos obeležujemo v vseh krajih nekdanjega loškega gospodstva, to je v krajih, ki so bila imenovana v darilni listini iz junija leta 973. Naj ob tem omenim, da je bila druga darilna listina v tem letu sestavljena 23. novembra 973, torej smo včeraj praznovali obletnico tega dneva.

Koliko velikih naselij in mest je že izginilo in koliko jih skrivajo in tudi razkrivajo raziskovanja. Mnoga velika mesta so le še ruševine brez življenja. Naš kraj pa je tudi po 1050 letih še živ in ustvarjalen. S svojim kulturnim in glasbenim ustvarjanjem se bodo zato nocoj predstavili naši mladi sovaščani. To so ljudje, ki že danes dajejo, predvsem pa bodo v prihodnosti dajali življenje našemu kraju.

Tudi teh zadnjih petdeset let od velikega praznovanja tisoč letnice je v naše kraje prineslo precej sprememb

in napredka, ki prispevajo k boljši kakovosti življenja. O tem ste si že lahko in si še preberete v brošuri, ki ste jo vaščani prejeli na začetku poletja, gostje pa tudi danes na sedežih. Bomo pa lahko o tem spregovorili tudi po koncu prireditve, ko vas vabimo, da se zadržite v predprijemstvu, šoli in pred vhodom v telovadnico na prijateljskem druženju.»

Takoj za predsednikom KS Žabnica je na oder prišel župan MO Kranj Matjaž Rakovec in vse navzoče lepo pozdravil, se zahvalil za vabilo in še dodal:

»V MO Kranj je 26 krajevnih skupnosti in se trudimo, da bi bile vse enakovredno obravnavane. Imate pa vi v Žabnici srečo ali pa smolo, ker ste med Kranjem in Škofjo Loko. Tako imate dva pomembna centra kulture in industrije v bližini, smolo pa zato, ker gre ves promet tako rekoč čez vaša dvorišča. Trudimo se, da bi naredili vas čim varnejšo, zato delamo na tem,

da bi uredili križišče pri šoli in ustrezna avtobusna postajališča. Z občino Škofja Loka pa tudi pospešeno delamo, da bi naredili cesto Trata - magistralno cesto Kranj - Ljubljana in tako ves tovorni promet in tudi veliko osebnega spravili na to obvoznico in s tem razbremenili promet skozi vas.«

Čestital nam je za jubilej in se zahvalil Svetu in predsedniku KS za sodelovanje in jim zaželel še naprej uspešno delo.

Sledili so čudoviti nastopi otroškega pevskega zbora PŠ Žabnica pod vodstvom Alenke Jenko Boh, učencev instrumentalnega krožka pod njenim vodstvom, učencev šole glasbene odličnosti Glasbenium pod vodstvom Ane Kavčič Pucihar.

Slovesnost so obogatile glasbene in literarne točke nastopajočih, ki so vsaj malo povezani s krajem. Tako so nastopili glasbeniki Denis Kokalj in Nace Ravnikar, Ana Kavčič Pucihar in Blaž Pucihar, Iztok Orešnik in Žan Jugovic ter pisatelj Jasmin B. Frelih, ki je prebral

odlomek iz svoje nagrajene knjige. Na koncu je bila še pogostitev za vse udeležence, ki so jo pripravili organizatorji prireditve.

Med vso predstavo pa smo lahko gledali stare posnetke kraja, običajev in okolice, ki so bili prikazani na platnu ob odru.

Za lepo prireditev se moramo zahvaliti vsem nastopajočim, članom Sveta KS Žabnica za pripravo prostora, vsem učiteljicam PŠ Žabnica, Iztoku Orešniku za postavitve odra in ozvočenja, Jožetu Krajncu za predvajanje slik in vsem ostalim, ki so pomagali pri sami prireditvi. Posebno zahvalo pa smo dolžni Alenki Jenko Boh, Nataši Ravnikar in Matjažu Erženu, ki so preko celega leta skrbeli, da smo jubilejno leto tako lepo obeležili in zaključili s tako lepo prireditvijo. Zahvala pa tudi vsem gledalcem, ki ste napolnili dvorano, saj je le s tem prireditev dobila svoj smisel.

Spisal Jože Frelih

Naša stojnica na predstavitvi krajevnih skupnosti

Skupinska slika vseh sodelujočih

DAN KRAJEVNIH SKUPNOSTI MO KRANJ

V soboto, 7. oktobra letos, je Mestna občina Kranj pred Prešernovim gledališčem prvič in po napovedi tudi tradicionalno organizirala srečanje in predstavitev njenih krajevnih skupnosti. Otvoritev se je pričela ob 9. uri z nagovorom podžupanje Manje Zorko in s kulturnim programom. Predstavilo se nas je 14 krajevnih skupnosti; v ta namen so bile postavljene lične lesene stojnice. Vsaka krajevna skupnost, ki je sodelovala, je predstavljala značilnost svojega kraja. Na eni stojnici so ponujali pečen kostanj, na drugi flancate, na ostalih pa ričet ali kakšno pecivo. Krajevna skupnost Žabnica se je predstavila s praženim krompirjem in kislim zeljem, pred našo stojnico pa je stal tudi kozolec, na katerem so bili poljski pridelki.

Da pa smo predstavitev kvalitetno izpeljali, smo delali že dan prej. Tina in Aleš Šifrer s kmetije Pr' Gregorč sta v ta namen donirala krompir in kislo zelje. Zvečer smo pri njih skuhanega olupili, pripravili čebulo in vse ostalo. Sodelujoči smo imeli ob vsej pripravi prav lep družaben večer.

Na sestanku KS smo ocenili, da je vse to naša značilnost, s katero se lahko kvalitetno predstavimo. Za večjo prepoznavnost smo imeli oblečene zelene majice s tiskom naše KS. Pred stojnico smo postavili tudi stojalo s promocijo 1050-letnice našega kraja in delili brošure za to veličastno obletnico. Na prizorišču so se ljudje radi ustavili pri nas, mi pa smo jih z veseljem

Sproščeno vzdušje v ekipi

Praženje »na dveh ognjih«

Cvet naše KS

postregli z dišečim praženim krompirjem. Pohvale, kako dober je, so nam dale dodaten zagon. Postregli smo tudi tuje turiste, ki so bili na ogledu Kranja. Presenečeni so bili, da strežemo »for free« - brezplačno.

Izza stojnice smo imeli na mizi dve posodi za praženje, da smo lahko tako pripravljen krompir nadevali v naprej zložene posodice s prtičkom in lesenimi vilicami ter ga postregli skupaj s kislim zeljem. Nekateri so naredili krog in sramežljivo še enkrat prišli na pokušino. Delali smo zelo usklajeno in sproščeno,

kar odraža tudi naše skupno delo v Svetu KS. Med stojnicami smo imeli tudi blagovno menjavo, mi vam krompir, vi pa nam še vroče mehke flancate, tako da nihče od sodelujočih ni bil lačen.

Prireditve se je končala ob 12. uri. Predstavniki krajevnih skupnosti smo se prijateljsko pozdravili in se že veselimo srečanja naslednje leto. Z naloženim kombijem smo nekateri odšli še na lep »zaključek« v Kavarno Ledine.

Borut Plestenjak

Rezanje krompirja naših pridelovalcev

Nalaganje krompirja za strežbo na stojnici

KOLIKO SMO AKTIVNI

Vsak si želi, da bi dobro živel in čil in zdrav dosegel čim višjo starost. Nekaterim to uspeva brez posebnega napora, nekateri pa se za to načrtno odločijo in se umsko in telesno ves čas trudijo.

Marsikdo sam opazi, da se mu umske sposobnosti nižajo, a si ne zna pomagat. Prav za takšne primere so posebni tečaji, imenovani UMOVADBA.

Kako do nje? V Žabnici se umovadba izvaja vsak drugi torek dopoldan v prostorih Športnega doma. To je vadba, ki poteka pod strokovnim vodstvom mentorjev, ki prihajajo iz Ljudske univerze Kranj ali iz Medgeneracijskega centra Kranj. Ta vadba se je pričela že leta 2018 in se nadaljuje kljub temu, da je DU uradno prenehalo delovati. Za to pa se moramo zahvaliti predvsem Anki Hafner, ki se trudi, da se ta

aktivnost ne bi prekinila.

Marsikdo misli, da ne potrebuje takšne vadbe, saj je še dovolj umsko sposoben. Ali je to res, pa ugotovimo že pri prvem obisku takega druženja. Prav hitro nam je jasno, da je um upočasnen in ni več tako prožen, kot smo si predstavljali. Doma se spomnimo vsega, ker imamo čas za premislek, na tečaju pa ugotovimo, da hitro sploh ne znamo več reagirati. Na teh srečanjih se naučimo hitrega mišljenja in pravilnega postavljanja besed, števil in stvari na pravo mesto.

Ne, to niso igre samo za stare ali dementne osebe. To je primerno za vsakogar, ki si želi svoj um držati v kondiciji. Zato ste na taka srečanja vabljeni vsi, ki si želite hitrega in premišljenega odziva vsakodnevnega dogajanja.

Svoj um lahko bistrimo in vzdržujemo na več načinov. Zelo primeren za to je tudi bralno-literarni krožek. Tudi ta še vedno poteka v prostorih Športnega doma vsako drugo sredo popoldan. Na ta krožek ste vabljeni vsi, ki vas zanima slovenska in svetovna literatura. V debati se razvijejo zanimive prigode, ki jih bralci doživijo pri branju knjižnih del. Za te bralne krožke vestno skrbi, na tem področju zelo strokovna, Breda Fabjan. Prav njej gre zahvala, da se debata razživi in nas popelje v smeri razmišljujočega človeka.

Ne samo intelektualno delo, tudi ročne spretnosti so del krepitev možganov. To nam lahko povedo članice krožka ročnih del, ki se vsak torek popoldan dobijo v prostorih Športnega doma. Ustvarjajo prečudovite motive, izdelane iz volne, prejic in drugih materialov. Spletle in nakvačkale so že nešteto nogavic, šalov, kap, novoletnih in velikonočnih okraskov, zapestnic, rož in še bi lahko našteval. Za vse to pa ima zasluge neumorna mentorica in voditeljica krožka Anka Orehar. Upamo, da ji ne bodo pošle moči in volja, da bo krožek lahko še naprej vodila. Zankarice imajo tudi svojo pesem.

Vbodi, mašne, zanke,
to so za nas uganke.
Reši jih le Anka,
ker dela brez prestanka.
Pletilke za nogavice,
kleklji so za špice.
Če pa imaš špagete, garn,
tam še kvačka paše zdrav 'n.
Se ob torkih skup dobimo,
da mal' se pogovorimo,
potem doma še vsaka dela,
da izdelka je vesela.

Vse te ročne in umske spretnosti pa združuje jutranja telovadba 1000 gibov. Če že omenjam aktivnosti starejših krajanov, moram vsekakor omeniti tudi to.

Ko pogledam obraze, ki hodijo k telovadbi, so res že vsi upokojeni, a to ne pomeni, da je telovadba samo za upokojence. V jutranjem času, od 7.30 do 8.00, so mlajši že v službi, starejši pa imajo voljo in čas, da se razmigajo. Za to aktivnost skrbi Cveta Šturm, ki ima tudi že veliko pomočnic, ki lahko vodijo telovadbo. Vsako leto enkrat naredijo vadbo tudi skupaj z učenci PŠ Žabnica na šolskem igrišču.

Začnejo s pozdravom in tako tudi zaključijo, razidejo pa se s pesmijo, ki jo je napisala žal prerano pokojna Zdenka Frelih, ena od pobudnic jutranje telovadbe, in se poje na melodijo ljudske pesmi Kolkor kapljic tolko let.

Kolkor volje, da živiš,
s tisoč gibi se krepiš.
Vsako jutro v narav',
tudi če nismo čist taprav'.
Živijo, oj živijo ...
Naj bo sonce, sneg al' dež,
vedno rad v skupino greš,
šola zdravja vabi te,
v lepi dan popelje te.
Živijo, oj živijo ...

Ob koncu pa moram povedati, da je pri telovadbi kar nekaj oseb, ki se udeležujejo vseh zgoraj omenjenih aktivnosti.

Starost je lahko težka, lahko pa je tudi prijetna, če jo znamo izkoristiti in se družiti. Prav zato sem napisal ta članek, da se pridružite vsaj eni od zgoraj omenjenih skupin.

Upam, da nosilec teh skupin ne bo zmanjkalo moči. Mislim, da ni odveč, če se vsem lepo zahvalim v imenu vseh udeležencev. Hvala vam in vztrajajte še naprej.

Spisal Jože Frelih

POPLAVE 2023

Avgustovske poplave, za kakršne v našem okolišu ne pomnimo, so prizadele večji del Slovenije.

Gasilci PGD Žabnica smo bili v petek 4. avgusta 2023 aktivni od zgodnjih jutranjih ur. Šutna je bila delno pod vodo, v Žabnici pa so bile zalite kleti tudi do stropa. V začetku smo polagali protipoplavne vreče na najbolj smiselnih delih, še ne poplavljenih in ob ogroženih objektih. Ker pa vreč zaradi tako izrednega dogodka ni bilo dovolj, smo bili primorani počakati, da višina vode upade. Pričeli smo s črpanjem vode in saniranjem objektov. Skupaj smo na ta dan imeli aktivnih več kot 30 lokacij.

Ko so se zadeve umirile in pomoč v kraju ni bila več potrebna, smo se odzvali na poziv na pomoč v občino Mozirje. Tam je ekipa gasilcev dva dni odstranjevala posledice ujme.

Dogodek, ki nas je prizadel, je bil napovedan, nismo pa pričakovali takega obsega. Ob takšni količini vode in moči, kot jo ima, lahko rešujemo, kar se da in počakamo da odteče.

Po številnih kritikah krajanov, da nas ni bilo v prostorih gasilskega doma ne na terenu, da smo mi krivi za škodo, ki so jo utrpeli itd., smo MI, GASILCI, prišli na idejo, da bi 14. avgusta na dan solidarnosti, kot so ga poimenovali, polnili protipoplavne vreče za krajanje. K projektu je pristopila tudi Krajevna skupnost Žabnica in Športno društvo Žabnica. Odziv krajanov je bil dober, napolnili smo 900 protipoplavnih vreč, ki so jih krajanje odpeljali domov. Še enkrat bi se radi zahvalili vsem krajanom, ki ste prišli na pomoč, pa tudi KS Žabnica in ŠD Žabnica.

V prihodnje apeliramo na vse krajanje, da se glede napovedi pravočasno pripravite (protipoplavne vreče, barikade, vrednejše stvari prestavite na varno).

Polnjenje protipoplavnih vreč (900 vreč in 23 ton peska)

NOVO VOZILO GVC-3

Prostovoljno gasilsko društvo Žabnica od meseca marca razpolaga z novo avtociстерno, oznake GVC-3, z najsodobnejšo opremo za posredovanje ob požarih in nekaterih tehničnih intervencijah.

Podvozje: Scania P360 XT 4 x 4

Dolžina: 7 m

Višina 3,20 m

Posadka: 1 + 2

Ndm vozila: 21.000 kg

Črpalka: Johstadt 20/60, navijak 50 m

Kapaciteta rezervoarja za vodo: 6000 l

Ostala oprema: vitel 8 t, elektro agregat, vodni sesalec, zajemalna in koritasta nosila, prva pomoč, el. prezračevalnik, motorna žaga, razsvetljava okolice, polivalna naprava za pranje cestišča, izolirni dihalni aparati, stikalna lestev ter ostalo orodje in armature.

Finančno so naš nakup podprli: MO Kranj (Gasilska zveza Mestne občine Kranj), sponzorji, donatorji ter krajanke in krajani, katerim se lepo zahvaljujemo.

Novo vozilo smo skupaj z gasilskim vozilom za prevoz moštva uradno prevzeli na gasilski veselici v petek 21. julija 2023.

Prireditve so se udeležili: podžupanja MO Kranj, predstavniki GZ MO Kranj, društva GZ MO Kranj, sosednja društva, društva srečanja štirih, predstavnik strelišča Crngrob, predstavniki lokalne skupnosti, gospod župnik ter sponzorji, donatorji in krajani.

Glavni sponzor gasilski cisterni so bili Ansambel Modrijani.

Gasilke in gasilci PGD ŽABNICA Vam želimo mirne in blagoslovljene praznike ter srečno in uspešno leto 2024.

Domen Kalan

Krajanji lahko izpolnejo vlogo elektronsko preko portala eDavki, v fizični obliki pa jo lahko izpolnejo v Kavarni Ledine, za oddajo pa bodo poskrbeli gasilci.

KORISTNI NASVETI - KURILNA SEZONA

Smo v času kurilne sezone, zato tukaj podajamo smernice, kako moramo pravilno ter odgovorno ravnati s kurilnimi napravami.

- Redno čiščenje dimnikov ter dimniških tuljav (izvajajo jih dimnikarske službe ter pooblaščen osebe).
- V prostorih, kjer se zadržujemo, moramo obvezno namestiti javljalnike ogljikovega monoksida (dnevni

prostori, spalnice, kurilnice).

- Skrbno moramo nadzorovati kurišče ter okolico.

Ogljikovega monoksida, tako imenovanega tihega ubijalca, ni mogoče zaznati, ker je brez barve, vonja in okusa. Zato nam javljalnik še kako pride prav in nam lahko reši tudi življenje.

PREVENTIVNA DEJAVNOST

v mesecu decembru tako kot vsako leto pregledujemo ročne gasilne aparate.

Tako bo tudi letos, in sicer v soboto, 16. decembra 2023, od 8. do 12. ure ter od 17. do 20. ure.

V sodelovanju z GARS Kranj bomo aparate pregledali v Gasilskem domu Žabnica, tako da boste aparate lahko prevzeli še isti dan.

Stari aparat je potrebno pregledati vsako leto, novi gasilnik pa se pregleda po dveh letih od nakupa.

Možno bo kupiti vse vrste novih ročnih gasilnih aparatov ter javljalnike ogljikovega monoksida.

Vse storitve se zaračunajo po veljavnem ceniku servisa RGA GARS Kranj.

Domen Kalan

**PREGLED
ROČNIH
GASILNIH
APARATOV**

V prostorih Gasilskega doma Žabnica

Sobota, 16.12.2023

8:00 - 12:00
17:00 - 20:00

Pregled opravi pooblaščen serviser iz GARS Kranj

Cena pregleda po veljavnem ceniku GARS Kranj

Možen nakup novega aparata in CO javljalnika

PREDNOVOLETNO SREČANJE V KS ŽABNICA 25. NOVEMBRA 2023

Ni še minilo 24 ur, ko smo bili priča čudoviti predstavi ob 1050-letnici Žabnice, pa smo se ponovno zbrali v prostorih telovadnice PŠ Žabnica. Tokrat je bila udeležba skromnejša, a zato toliko bolj pomembna za prenekaterega krajana. Če so bili na svečano prireditev povabljeni vsi krajani, smo bili na današnjo le «elita». Torej tisti, ki smo v letošnjem letu dopolnili vsaj 75 let.

PŠ Žabnica in člani Sveta KS so pripravili čudovit program in pogostitev za starejše krajane.

Naj se dotaknem same prireditve. Člani Sveta KS so prostor v telovadnici zelo lepo uredili. Postavili so mize, na katerih smo si lahko postregli s pijačo.

Pričelo se je točno ob 15. uri z nastopom pevcev OPZ PŠ Žabnica, ki so nam s pesmijo prinesli luč upanja.

Nataša Ravnikar, vodja šole, je nato vse prisotne lepo pozdravila in izrazila zahvalo Svetu KS, da je po petih letih ponovno uvedlo to srečanje. Vzrok za prekinitev srečanj je bila epidemija. Zanj nekaj let so hodili učenci in učitelji koledovat po hišah in so tako razveselili ostarele, kar pa je bilo zelo naporno.

Program, ki je sledil, sta povezovala Katarina Hafner in Timotej Bernik, oba učenca PŠ Žabnica.

Pozdravil nas je tudi predsednik KS Žabnica Andrej Šifrer. Na kratko je opisal delo Sveta, plane dela in tudi že nekaj uspehov, kar je zelo pohvalno, saj je bila nova ekipa imenovana šele v začetku letošnjega leta.

Folklorno plesna skupina PŠ, ki jo vodita Saša Porenta in Andreja Traven, nam je pokazala nekaj ljudskih

plesov in modernih korakov. Bilo jih je lepo videti, saj sem se ob tem spomnil tudi svoje mladosti in svojih plesnih korakov. Za njimi so se nam predstavili mladi mojstri harmonike. Kot je videti, nam glasbenikov na harmoniki ne bo zmanjkalo, saj so se predstavili kar štirje in nam zaigrali lepe domače melodije. Krona vsega pa so bili pevci OPZ PŠ, ki ga vodi naša ljubljena učiteljica Alenka Jenko Boh. Naj ob tem povem, da Alenka pevske zборе na šoli vodi že več kot 40 let.

Za konec pa nam je še član Sveta KS, Borut Plestenjak, nazdravil z deklamacijo pesmi, ki jo je sam napisal. Pesem lahko preberete tudi v tem glasilu.

Po končanem uradnem delu so nam prinesli narezke, da smo se malo okrepčali. Tudi vino in sok sta bila že na mizi, da nam je beseda lažje stekla. Bilo je lepo in prijetno. Da je bila mera polna, smo za konec dobili še kavo in sladico.

Ko sem šel med prisotne, so bili zelo veseli, da so se lahko na tako majhnem prostoru srečali s sokraji, ki jih drugače ne srečujejo. Prišli so tudi nekateri tisti, ki so v varstvenih domovih ali pri svojcih v drugem kraju. To srečanje pa jim je ponudilo tudi vpogled, kaj se v kraju dogaja in kakšen je utrip prebivalstva. Povabljenih je bilo 80 krajanov, odzvalo pa se nas je okoli 50. Marsikateri zaradi bolezni ni mogel priti, pa bi rad prišel, mogoče bi kdo lahko, pa ga ni bilo.

Jaz sem bil in sem vesel, da sem bil. Prav zaradi tega se Svetu KS in učencem in učiteljem PŠ lepo zahvaljujem in pričakujem, da bom ob letu zopet povabljen.

Napisal Jože Frelj

PŠ – podružnična šola, KS – krajevna skupnost, OPZ PŠ, otroški pevski zbor podružnične šole

Kotiček vrtca in šole

ŽABNICA IMA TALENT – PŠ ŽABNICA

Na PŠ Žabnica imamo ogromno mladih talentov, zato smo tudi letos organizirali prireditev Žabnica ima talent. Ta je potekala v petek, 20. oktobra, svoje talente pa je predstavilo kar 33 učencev iz vseh razredov. Uživali smo v raznolikih nastopih; na odru se je pelo, plesalo, igralo na instrumente, pripovedovalo šale, igralo skeče in še in še. Prav zato strokovna komisija, sestavljena iz štirih učencev petega razreda, nikakor ni imela lahke naloge. Po tehtnem in preudarnem razmisleku je odločila, da letošnjo zmago podeli dekletom iz 3. razreda, ki so jih prepričala s plesno točko. Tudi preostali učenci so prejeli bučne aplavze sošolcev, ki so navijali zanje, in pa tolažilne simbolične nagrade.

Čestitamo vsem nastopajočim za odlične nastope, predvsem pa za pogum, da so svoj talent predstavili pred celotno šolo.

Zapisala Katja Žlebir, učiteljica na PŠ Žabnica

TOP TEN

Po xy letih poučevanja letos prvič učim 5. razred. Kar nekaj pomislekov me je sem in tja obšlo med počitnicami, a ko sem prvega septembra dobila Top Ten ekipo, se je prijetni delovni čas spet pričel.

Pravzaprav je Top Ten ekipa učencev, ki sem jih že učila, a ostalo jih je le deset tistih, radovednih, različnih, zabavnih, delavnih, navihanih ... in tako je vsak dan zanimiv in rada grem v šolo.

Dva meseca pouka in različnih dejavnosti so že za nami. September je minil bliskovito hitro. Uvajanje novosti, sestanki in kolesarski izpit so nam krojili mesec september. Moram priznati, da me je bilo prav zadnjega, kolesarskega izpita, malce strah. Cesta v Žabnici je ves čas zelo prometno obremenjena, hitrosti voznikov niso vedno po omejitvah, prav tako pazljivost in odnos voznikov do pešcev in kolesarjev ni prizanesljiv. Pred pričetkom vožnje s kolesom na cesti smo učencem pregledali pravilno opremljena kolesa, ki so del varne vožnje. Sledila je dopoldanska vožnja na poligonu in šolskem dvorišču. Poligon smo izpeljali na Podružnični osnovni šoli Besnica, kjer so nas prijazno sprejeli. Skupaj smo si razdelili vožnjo na poligonu in vožnjo na šolskem dvorišču. Tam sva skupaj z učiteljico videli, kateri učenci so spretni in pripravljeni na varno vožnjo po cesti v prometu. K sreči je večina učencev doma z vasi in del prostega časa preživijo tudi na kolesu. Skupaj s starši velikokrat kolesarijo po bližnji okolici.

Sledila je »peš« vožnja ob cesti in po poteh ob šoli v domačem kraju. Skupaj smo dobro ponovili prometne oznake na cesti, ostale prometne znake in pravila za kolesarje ter natančno opazovali prometno dogajanje na cesti.

Po pouku smo v določenih manjših skupinicah vozili po cesti. Vsi smo imeli rumene jopiče, da smo bili bolj vidni in varni v prometu. Vaje vožnje so potekale po planu, saj nam je bilo vreme zelo naklonjeno. Bližala se je izpitna vožnja. Čeprav med vajami nisem čutila, da bi bili učenci nemirni in zaskrbljeni, so zadnji dan – dan izpitne vožnje delovali precej drugače. Zaskrbljeni so bili in tiho.

Tudi sama nisem bila sproščena. Želela sem si, da pokažejo, kar smo se naučili, da na cesti ne bi bilo nepričakovanih pripetljajev in da bodo ob koncu vsi uspešno opravili kolesarski izpit.

S pomočjo sodelavk smo vožnjo izpeljali po planu. Vsem učencem sem ponosno čestitala za pridobljeno in osvojeno znanje ter jim zaželela srečnih in varnih kolesarskih voženj.

Glede na prometno situacijo bi želela izpostaviti, da je skrajni čas, da se cesta ob šoli uredi po planu MO Kranj. Tako bodo vsi šolarji lahko samostojno veliko bolj varno prihajali v šolo in odhajali iz nje. Novi pločniki in semaforizirano križišče bo pripomoglo k večji varnosti vseh, ki smo v udeleženi v prometu v okolici šole.

Nataša Ravnikar

ZGODBA AGATE IN ŠIMNA

Pravijo, da štorcklje pristajajo tam, kjer so dobri ljudje doma ...

Ko smo decembra leta 2021 postavili gnezdo za štorcklje, so nas strokovnjaki tolažili, naj ne bomo razočarani, ker bo gnezdo kar nekaj let samevalo, saj se štorcklja v novo gnezdo ne naseli takoj.

Vseeno pa smo upali, da bo naše gnezdo naseljeno čim prej. In to se je zgodilo letošnjo pomlad, 26. aprila.

Pozno popoldne sta se Agata in Šimen (tako so ju poimenovali učenci) naselila v šolsko gnezdo.

Agata je zvalila 4 jajca.

Še pred izvalitvijo mladičev so nas obiskali iz TV Slovenija in časopisa Gorenjski Glas ter pripravili čudovite prispevke o naših štokljah.

Izvalili so se trije mladiči: Bobko (9. maja 2023), Lili (11. maja 2023) in najmlajši Puhko (12. maja 2023).

Mladiči so pridno jedli in rasli. Na sliki štejejo 20 dni in so bili že prav pošteno zvedavi. Hranila in varovala sta jih oba starša.

5. julija 2023 smo jih stehali in jim nadeli obročke, da bomo lažje opazovali njihovo selitveno pot.

V tem času pa je mama Agata ves čas preletavala gnezdo in opazovala naše početje.

Iz gnezda smo vzeli prvo izvaljeno jajce, ki ni bilo oplojeno.

Letošnje poletje je bilo zelo muhasta in nevihtno.

Kljub temu, da so mlade štokljice že poletele iz gnezda in si same iskale hrano, jih je mama še vedno »crkljala« z dobrotami.

Konec meseca avgusta so štoklje poletele v tople kraje na prezimovanje. 1. septembra so gnezdo zapustili mladiči, teden dni kasneje pa še starša.

Srečno Agata, Šimen, Bobko, Lili in Puhko.

Učiteljici: Urška Tičar in Saša Porenta

Fotografije: Urška Tičar in Saša Porenta

POŽARNA VAJA NA PODRUŽNIČNI ŠOLI V ŽABNICI

V oktobru, mesecu požarne varnosti, smo s pomočjo PGD Žabnica izvedli požarno vajo.

V vaji so sodelovali vsi oddelki vrtca ter učenci od prvega do petega razreda.

Vaja evakuacije je bila izvedena po smernicah, ki jih je pripravilo Prostovoljno gasilsko društvo Žabnica.

Scenarij je bil prirejen. »Požar« se je pričel v garderobi prvega nadstropja šole. Dim je sprožil požarni alarm. Hodnik pred učilnico tretjega razreda je bil močno zadimljen, zato so učenci in učiteljica ostali ujeti v razredu. Ostale učiteljice in vzgojiteljice pa so otroke nemudoma odpeljale varno iz šole oz. vrtca in poklicale 112.

Otroci so se zbrali na zbirnem prostoru na igrišču pred šolo. Vodja evakuacijske vaje je ob prihodu gasilcev obvestila vodjo intervencije, da učenci tretjega razreda manjkajo oz. so ostali ujeti v razredu. Reševanje ujetih učencev je potekalo s pomočjo gasilske avto lestve s košaro. Vsi učenci so bili pripeljeni na varno. Ob pomoči in prijaznosti gasilcev je bil strah popolnoma odveč.

Letošnja tema požarne varnosti je bila ozaveščanje prebivalcev s poudarkom na preprečevanju požarov v naravi. Lansko poletje nas je požar na Krasu opomnil, da moramo biti veliko bolj pozorni na preprečevanje požarov v naravi. V ta namen so nastali likovni izdelki učencev tretjega razreda, ki so krasili šolski vhodni prostor.

Čas evakuacije je trajal 3 minute in 44 sekund.

PGD Žabnica ter PGD Bitnje se zahvaljujemo za pomoč pri izvedbi vaje.

Požari v naravi so pogosto posledica človeške nepazljivosti ali neprevidnosti pri uporabi odprtega ognja. Povzročijo pa jih lahko tudi udari strel.

Z gasilskim pozdravom: Na pomoč!

Saša Porenta

Fotografije: Saša Porenta

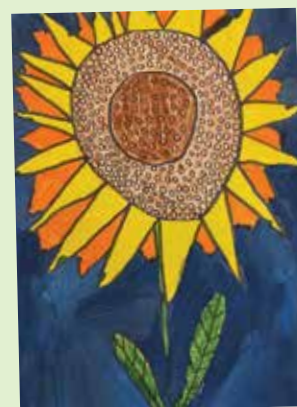
IZDELKI UČENCEV 2. RAZREDA

Enej Edvard Jurjevec, 2. r.
PŠ Žabnica

Eva Šega Sova, 2. r. PŠ Žabnica

Eva Gogala, 2. r. PŠ Žabnica

IZDELKI UČENCEV 3. RAZREDA

Jaka, 3. r.

Krištof, 3. r.

Sončnice, ustvarjali učenci 3. r.

ČLANKI IN IZDELKI UČENCEV 4. RAZREDA

MOJE JESENSKE POČITNICE

Med jesenskimi počitnicami smo odšli v Prekmurje.

V ponedeljek smo se odpeljali do Lendave in tam ostali do četrтка. Z nami so bili tudi prijatelji in skupaj smo se zelo zabavali.

Ogledali smo si veliko zanimivih krajev. Odšli smo na razgledni stolp Vinarium, s katerega se je videlo daleč naokoli. Obiskali smo tudi jezero Expano in Vulkanijo. V Vulkaniji nas je krtek Oli popeljal po rudniku. Zelo smo uživali.

V torek je imela moja sestra rojstni dan in odšli smo v Terme Lendava, kjer smo uživali v topli vodi. Zvečer smo pekli palačinke.

Čas je hitro minil in prekmalu smo se spet vrnil domov.

Valentin Homec, 4. razred PŠ Žabnica

POHOD NA DOVŠKO BABO

Med počitnicami smo se odpravili na Dovško Babo. Pot je bila zelo dolga in naporna, saj smo v eno stran hodili dve uri. S seboj sem vzela vetrovko, čaj, čokoladice in frutabelo.

Proti vrhu je bilo veliko snega, pihal je veter in bilo je zelo mrzlo, zato je bila pot zelo naporna. Bila sem utrujena, a tudi vesela, ker sem videla sneg.

Ko sem prispela na vrh, me je zeblo, a sem bila ponosna nase, ker sem prehodila velik hrib. Tudi ati je bil ponosen name, ker sem skoraj obupala, ampak sem potrpehla in prišla do vrha. Na vrhu smo popili čaj in malo pojedli, nato pa smo se odpravili nazaj.

Po poti navzdol je drselo, zato smo se drsali in se zelo zabavali. Počasi sem se ogrela in ko smo prišli do avta, me ni nič več zeblo.

Potem smo se odpeljali do picerije na kosilo. Veliko sem pojedla, saj sem bila od hoje zelo lačna. Domov smo se vrnili malo utrujeni, a zadovoljni, da smo preživeli tako lep dan.

Megi Meglič, 4. razred PŠ Žabnica

KULTURNI DAN

Učenci četrtil razredov smo odšli na kulturni dan v Kranj. Najprej smo si ogledali mesto, potem pa smo si v kinu ogledali film Šepet metulja.

Z avtobusom smo se odpeljali v Kranj. Izstopili smo pred gimnazijo. Nato smo mimo Mestne knjižnice in mimo parkirišča Stara Sava odšli do Prešernovega gaja. Ogledali smo si, kje je pokopan France Prešeren, in se pogovarjali o njegovem življenju.

Nato smo se sprehodili skozi stari del mesta. Tam smo videli stare hiše, ki so bile široke za tri okna. V mestu sta bila tudi dva vodnjaka, kamor so ljudje včasih hodili po vodo.

Ustavili smo se pri cerkvi in gledališču. Pred gledališčem stoji kip Franceta Prešerna v nadnaravni velikosti.

Nato smo preko Kokrškega mostu, kjer smo si ogledali kanjon reke Kokre, odšli iz mesta do Tuš Planeta. Tam smo pojedli malico in odšli v kino.

Sedeli smo v dvorani številka 5. Gledali smo film Šepet metulja, ki mi je bil zelo všeč.

Po končanem ogledu smo se odpeljali nazaj v šolo.

Imeli smo se lepo.

Ana Gasser, 4. razred PŠ Žabnica

ČLANKI IN IZDELKI UČENCEV 5. RAZREDA

IZLET K BABICI V AMERIKO

Živim v Sloveniji, a moja babica se je preselila v Ameriko, in sicer v Washington. Zato smo se z mojo družino odločili, da jo obiščemo. Kupili smo karte za letalo (že okoli pol leta prej) in med počitnicami odšli. Takoj zjutraj smo odšli na letališče, kjer smo se vkrcali na prvo letalo; let je najprej trajal 1 uro. Nato smo odšli na drugo letalo in let je bil veliko daljši. Trajal je 9 do 11 ur. Končno smo prispeli v Ameriko, tam nas je počakala moja babica. Odšli smo k njej domov, pojedli in šli spat.

Naslednjih nekaj dni nismo počeli veliko, šli smo po trgovinah, si malo ogledovali kraj in hodili na sprehode. Kmalu smo odšli v bližnje mesto Washington DC, kjer smo videli veliko zanimivosti. V ogromni stavbi z veliko akvarijev je bilo veliko različnih živali.

V New York City smo se odpeljali kar z avtobusom. Vožnja je trajala 5 ur. Tam smo stanovali v hotelu. Okoli kipa svobode smo se peljali z ladjo, šli smo na najvišjo stavbo, ki ima 70 nadstropij, šli smo čez Brooklyn Bridge in American Dream. Vse povsod je polno restavracij in trgovin.

V Time Square je bilo veliko maskot, ki so kazale različne trike.

Meni je bil najlepši nacionalni park, saj obsega velike zelene površine z nešteti slapovi.

Čisto po pravici povem za konec: v Ameriki sem uživala, a sem se veselila odhoda domov, saj nisem bila navajena njihove hrane, pa tudi zrak je imel drugačen vonj.

Jerca Mežnaršič, 5. r

TOP TEN

Začetek tega šolskega leta 2023/24 se je začel zelo lepo, kajti naš 5. razred je dobil ime Top Ten. Tako ime smo dobili zato, ker nas je letos samo deset učencev, najboljših v različnih stvareh.

V 5. razredu smo imeli tudi kolesarski izpit. Potekal je v mesecu septembru. Najprej smo imeli vožnjo na poligonu, nato »peš« vožnjo in potem vaje vožnje.

V oktobru pred jesenskimi počitnicami smo imeli dogodek, ki se je imenoval Žabnica ima talent. Predstavili so se nam zelo dobri in raznoliki talenti. Meni so bile najbolj všeč plesne in pevske točke. Imeli smo priložnost videti pantomimo. Najboljši trije nastopajoči so prijeli nagrado za izvirnost.

Naslednja stvar, ki se je zelo veselimo, je zimska smučarska šola v Kranjski Gori. Tam bomo pet dni smučali. Kako je bilo, vam napišem v naslednjem časniku.

Lara Šink, 5. r

TOP TEN

Hodim v 5. razred na PŠ Žabnica. Letos je naš razred dobil ime Top Ten, ker nas je v njem deset in ker smo ostali le še mi, najboljših deset. Všeč mi je, da nas je bolj malo in da se dobro razumemo. Učiteljica pravi, da smo kot ena velika družina, ker smo tako povezani. V razredu nas je pet deklic in pet dečkov. Vsak v razredu ima svoje spretnosti in sposobnosti.

Veselim se zimske smučarske šole v naravi. Za 5 dni bomo šli smučat v Kranjsko Goro.

Žalostna postanem, ko pomislim, da bomo drugo leto šli vsak svojo pot, saj smo letos zadnje leto na podružnici.

Verjamem pa, da ne bomo pozabili naših zanimivih skupnih dogodivščin.

Eva Arnolj, 5. r

TOP TEN

Moje ime je Katarina, stara sem 10 let in hodim v 5. razred na Podružnično šolo Žabnica. Rada bi vam napisala nekaj o našem super razredu.

No, naš razred je poseben razred, zato ker je vsak izmed nas drugačen. Velikokrat se kaj ne strinjamo, a z razumevanjem drug drugega ostajamo povezani prijatelji. Počutimo se kot ena velika družina.

Večkrat se dogovorimo, da se družimo pri katerem izmed nas doma in se skupaj igramo različne igre po vasi. Včasih se vozimo s kolesom, se žogamo, si pripovedujemo smešne stvari in se potem smejemo ...

Kadar smo v akciji za zbiranje starega papirja, vzamemo leseni voziček in gremo po vasi zbirat star papir ali pa pločevinke.

Med poletnimi počitnicami smo nabirali in prodajali domače slive in smo ob cesti pri sošolki postavili tržnico z domačimi pridelki.

Najlepše je takrat, ko si pomagamo v šoli in popoldan doma. Ko pri sošolki pobirajo krompir, ji rada pomagam. Ko je delo opravljeno, pa smo prosti in se še skupaj družimo.

Želim si, da bi za vedno ostali prijatelji in da se ne bi pozabili.

Katarina Hafner, 5. r

ŠPORTNI DAN V TAMAR

V četrtek zjutraj je bila ura 7.30, ko smo se odpravili na vožnjo. Odpeljali smo se do OŠ Stražišče, kjer smo pobrali še druge učence. Vožnja do Planice je trajala približno eno uro. S parkirišča v Planici smo se peš odpravili po makadamski poti proti Tamarju. Pešpot nas je vodila večinoma po gozdu in razgleda ni bilo.

Skupaj s prijatelji smo se med hojo pogovarjali o različnih temah. Mimogrede smo opazili kakšno tablo, ki nas je opozarjala, da smo v Triglavskem narodnem parku in kako naj se obnašamo. Prepovedano je bilo kričanje, trganje rastlin, metanje smeti ...

Kmalu se je pred nami odprl veličasten razgled na visoke gore in na naš cilj, dom v Tamarju. Pohiteli smo do klopi, se usedli in pojedli malico. Učiteljica nam je pred odhodom nazaj povedala še nekaj o slapu in sami dolini Tamar.

Pot nazaj je bila hitrejša, saj je bila obrnjena navzdol. ☺ Prav tako smo bili hitro doma in sončno športen dan je minil zelo prijetno.

Timotej Bernik, 5. r

KOLESARSKI POLIGON

OBISK KMETIJE - KISANJE ZELJA

Drugošolci in tretješolci so po naravi zelo vedoželjni otroci, zato smo se odločili, da si natančno pogledamo, kako si pripravimo zelje za ozimnico.

Odpravili smo se do bližnje kmetije, natančneje do kmetije Kuraltovih v Spodnji Žabnici, kjer se ukvarjajo s pridelovanjem in kisanjem zelja. Na našo pobudo se je z veseljem odzvala gospa Marija in nas naučila zares veliko novega.

Najprej nam je razložila, kdaj in kako pripravijo sadike. Povedala nam je, kako te sadike v obliki fleh posadijo na polje. Zelje je potem potrebno zaščititi pred škodljivci in zalivati.

Oktobra se zelje ročno pobira s polj v velike lesene zaboje. Doma se očisti in pripravi za rezanje glav. Najprej s pomočjo posebne priprave odstranijo notranjost stebela.

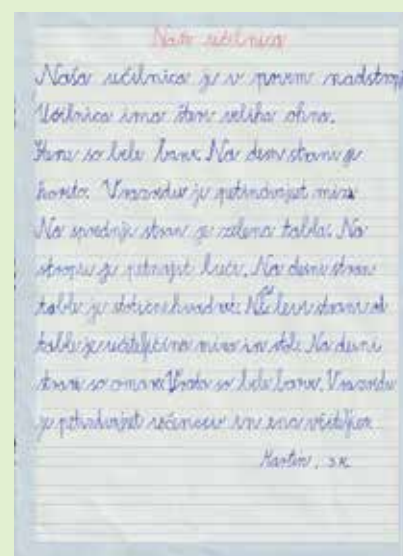
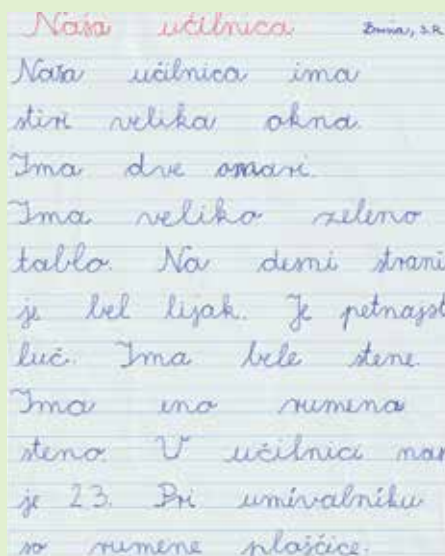
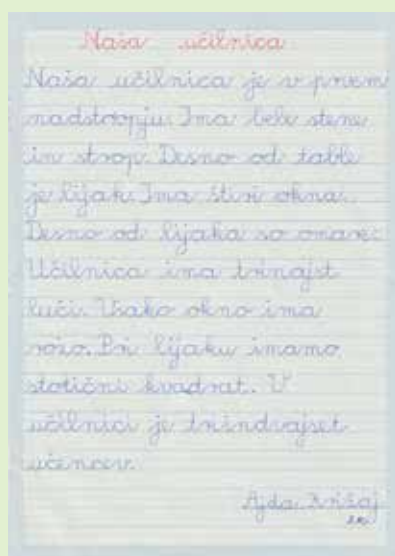
Ko je zelje naribano, se ga po plasteh naloži v plastične posode, posoli in dobro pretlači s škornji, kar so poskusili tudi nekateri učenci. Zelje je skisano po treh tednih, vmes pa ga je potrebno tedensko čistiti tako, da se odstrani odvečno vodo, ki nastane pri kisanju. Tako zelje zdrži tudi do enega leta ali pa še več.

Učenci so imeli možnost poskusiti sveže naribano in kislo zelje. Vsem je bil všeč, tudi tistim, ki ga sprva niso marali.

Na koncu smo se lepo zahvalili in poslovili od gospe Marije. Dan je bil zelo zanimiv in poučen in vsi smo bili mnenja, da ponovno obiščemo kmetijo.

Učiteljici Saša Porenta in Urška Tičar

NAŠA UČILNICA

Naši krajani se predstavijo

ANKA OREHAR

V stanovanju je pravi butik

Za popestritev steklenic

Ker v Žabnici ni več DU, upokojenci pa so še kar naprej aktivni, sem se odločil, da vam поблиže predstavim osebo, ki je še naprej aktivna na tem področju.

Kljub temu, da ni krajanka naše KS, je pa tako blizu, da pade senca farnega zvonika tudi na njeno hišo, jo imamo lahko za svojo. To je Anka Orehar, Bergantova Anka iz Dorfarjev.

Poznavam se tako rekoč že iz rane mladosti, pa te bom vseeno vprašal nekaj o tvojem otroštvu in tvoji družini. Kaj bi nam o tem povedala?

Sem domačinka. Na tem naslovu živim že skoraj 80 let. Sem najmlajša od treh hčera Jožeta in Marije Bergant. Oče je bil mizar in je imel obrt. Bil je znan po izdelavi stavbnega pohištva. Mama ni bila nikoli zaposlena, delala pa je kot dninarica na kmetijah in pri sorodnikih.

Poročila sem se dokaj mlada in imava z možem hčerko in sina, ki pa imata tudi že vsak svojo družino, tako da sem babica štirim vnukinjam in enem vnuku. Srčno pa si želim dočakati tudi kakega pravnuka.

Lepo si opisala družino, skoraj nič pa nisi omenila moža.

Ja, to pa je tako. Mislila sem to še v nadaljnjem pogovoru, a ker si me izzval, naj ga opišem in predstavim kar takoj. Lahko rečem, da je ljubeči in razumevajoči mož. Andrej, tako je možu ime, prihaja iz številne družine iz Nakla. Spoznala sva se na mladinskem plesu v Žabnici. Kot verjetno veš, so bili včasih v Žabnici skoraj vsako zimo plesne vaje z nadaljevanjem, tako imenovanim mladinskim plesom. Na vaje se je bilo potrebno prijaviti, ples pa je bil odprt za vsakogar, ki je rad plesal, seveda s plačilom vstopnine. Tako sem spoznala Andreja. Veliko sva preplesala skupaj, preden sva se poročila. Hvala bogu, še sedaj pleševa srečno zakonsko življenje. Povem pa lahko, oziroma moram povedati, da je bil Andrej dolga leta ljubiteljski fotograf. Prvi fotoaparat je dobil za birmo in od takrat naprej je

fotografiral in razvijal slike. V Žabnici je fotografiral vsaj 30 let vse birme in prva sveta obhajila. Bile so to prve barvne slike takrat. Razvijat jih je nosil v Avstrijo.

Kaj pa šola in zaposlitev?

Prva štiri leta sem hodila v OŠ v Žabnici, nato pa v nižjo gimnazijo v Škofjo Loko. Sem zelo študirana, ker imam štiri razrede gimnazije, ha ha. Po končanem osnovnem šolanju sem se želela vpisati na pedagoško stopnjo, a sem zamudila rok prijave, zato mi je oče svetoval, naj grem za trgovko. Tako sem zaključila trgovsko in kasneje še komercialno šolo v Kranju. Ves čas sem bila zaposlena v trgovskem podjetju Živila, najprej kot trgovka, potem kot poslovodkinja v trgovini in sem zaključila na prodajnem oddelku uprave trgovskega podjetja Živila.

Omenila si, da bi bila rada učiteljica.

Da, to je bila moja velika želja. Želela sem postati učiteljica praktičnega pouka oz. ročnih del. Že v OŠ sem hodila v krožek ročnih del in sem takrat nakvačkala tudi svoj prvi izdelek, pulover v ciklamni barvi. Tega se bom vedno spominjala. Prav tako mi ostaja tudi spomin na gospo Simoničevo, ki nas je učila ročnih spretnosti. Vse kaže, da so mi ročna dela pisana na kožo. Ker v mladosti nisem bila učiteljica otrok, sem pa v starosti upokojencev.

Veliko let si hodila h krožku ročnih del v Bitnjo, potem pa si organizirala svojega v Žabnici. Kdaj je bilo to?

Znala sem predvsem kvačkati pa nekaj malega plesti, a zame to ni bilo dovolj. V KS Bitnje so imeli takrat tudi krožek ročnih del. Tam sem se dopolnila v znanju pletenja in izdelavi čipk. Tako sedaj tudi klekljam. Naj povem, da sem v Bitnjah pridobila toliko znanja o klekljanju, da sem za doma naklekljala vse čipke za prte in zavese. V Žabnici pa smo pričeli s krožkom leta 2016 in od takrat naprej ga tudi vodim.

Pestrost izdelkov

Šopek iz ročno narejenega cvetja

ZDU Slovenije vsako leto priredi tečaj ročnih del v Izoli. Tudi ti si se ga večkrat udeležila. Kaj vam tam pokažejo?

Da, ZDUS v hotelu Delfin v Izoli organizira štiridnevni tečaj, ki se imenuje rokodelske delavnice. Tega se udeležim, če le morem. Tam sem spoznala veliko mojstrov ročnih spretnosti. Tudi sama sem se naučila izdelovati najrazličnejše stvari iz raznoraznih materialov. Tam uporabljamo predvsem reciklirane materiale.

Kaj vse pa delate na krožku v Žabnici?

Kot veš, se imenujemo Zankarice, torej predvsem pletemo in kvačkamo. Ker pa sem se v Izoli naučila tudi drugih spretnosti, smo izdelovali tudi razne kosarice iz reklamnega papirja, ovijali smo steklenice s papirjem in špago, izdelovali podstavke za na mizo in še in še. Vsako sezono katera od Zankaric izdelava zase ali za koga bližnjega kakšno oblačilo. Izdelujemo plete, nogavice, kape, trakove pa tudi kakšno večje oblačilo. Drugače pa veliko kvačkamo okraske za novo leto in za veliko noč, izdelujemo nageljne, zvončke, narcise in še več takih rož, ki jih namenimo za kakšno praznovanja. Izdelujemo tudi izdelke za osebni nakit, kot so zapestnice in ogrlice, pa tudi izdelave voščilnic smo se lotile. Čez leto se mi nabere ogromno raznovrstnih izdelkov, ki pa jih večinoma vse podarim.

Poleg ročnih del si tudi članica jutranje telovadbe 1000 gibov. Kaj lahko poveš na to temo?

Članica jutranje telovadbe sem že vse od začetka, torej že 7 let. Sprva me je motilo, ker je bila telovadba od 7.30 do 8. ure, sedaj pa mi kar prav pride. Ker sem po naravi zaspanka, bi zjutraj kar ležala, tako pa vstanem in sem takoj v pogonu in čila ves dan. Obiskujem pa tudi tečaj umovadbe in moram reči, da mi zelo koristi.

Kaj pa bi ti še lahko povedala, kar te nisem vprašal?

»Kaj posebnega nimam dodati,« mi je dejala. Medtem je v kuhinjo, kjer sva imela pogovor, prišel tudi Andrej. Ko je slišal vprašanje, je kar on odgovoril. »Povej, Anka,« je rekel, »da te vedno, ko gremo na dopust, opozorim, da v kovčku pusti tudi kaj prostora za brisače in kopalke, da ne bodo notri le volna in tvoje pletilke.«

»Ja, to je pa res,« je rekla in še dodala, da ima željo, da bi z možem še dolgo živela skupaj, ker jima je kar lepo.

Hvala, Anka. Tudi jaz ti to želim. Upam da se bomo še dolgo srečevali in si imeli kaj povedati.

Moram pa dodati, da je v njenem stanovanju čutiti pristnost, saj kamor pogledaš, so njeni izdelki, tako od zaves, prtov, blazin in vsega, kar je povezano s tekstilom. Tudi nešteto različnih rož in ročno izdelanih šopkov se dobi v njenem stanovanju. Če pa k njej prideš ob novem letu, tudi na smrečici visijo samo njeni okraski. Stanovanje je pravi butik ročnih del. Anka, res čestitke za tvoje spretnosti in še enkrat hvala za pogovor.

Z Anko sem se pogovarjal Jože Frelih.

Izdeluje tudi večje odeje

MAJA IN ŠKARJICE

Leto, ki se počasi izteka, je bilo nadvse pestro tudi za Majo Kalan, frizersko mojstrico, ki skrbi za popolne pričeške številnih izmed nas. Med drugim je v iztekajočem se letu obeležila 30. obletnico samostojnega delovanja v frizerski dejavnosti.

Maja se je po končani frizerski šoli pridružila frizerskemu salonu v Kranju, kjer je spoznavala frizerski poklic in se učila frizerskih spretnosti. Ko sta z možem Tomažem zgradila novi dom na Šutni, se je začela oblikovati ideja o lastnem frizerskem salonu. Ta je začel nastajati leta 1993 v prostoru, ki je bil poprej namenjen jeklenemu konjičku. Kot pravi Maja, se spominja vseh svojih prvih strank. Nekaj se jih je pripeljalo iz Kranja, ker so bili zadovoljni z njenim delom, v njen salon pa zahajajo še danes. Podprli so jo sovaščani in okoliški prebivalci, ki so z veseljem sprejeli novo lokacijo. Spomni se pogumnih malčkov, ki jim je odstrigla prvi pramen, ti pa še danes obiskujejo njen salon, le da so v tem času zrastle in zato s seboj pripeljejo že svoje otroke. »To je bil čas blondink, črnolask in rdečelask, čas trajn, viklerjev in dvignjenih las. Čas, ko se je delalo ob sobotah, nedeljah in praznikih, da smo bili lepi za večerna praznovanja, sobotne poroke, nedeljska kosila ... Za delo smo uporabljali škarje, glavnik, krtačo in fen. Do današnjega dne se je v frizerskih vodah veliko spremenilo, tako na področju barv, saj včasih iz našega salona odide tudi kakšna modro ali zelenolaska, kot tudi na področju raznih kremic, oljčkov in pršil za lase ter pripomočkov, ki jih pri delu uporabljam. Oblike frizur od zelo, zelo kratkih las, kjer mi pomaga strižnik, do dolgih kodrov, kjer sodelujeta kodralnik

in krtača. Vsaka je po svoje zanimiva in če je stranka z njo zadovoljna, potem sem tudi jaz. Frizerski poklic imam rada, saj je dinamičen in zanimiv, poleg tega pa ga opravljaš v družbi zanimivih ljudi. Vsak s svojo zgodbo in svojimi izkušnjami, iz katerih se tudi sama kaj naučim. Je pa tudi naporen, saj sem večino dneva v gibanju in na nogah«.

Za letošnjo obletnico so Kalanovi obnovili frizerski salon. Stari je opravil svoje delo in rdeče-črno pohištvo je zamenjala moderna oprema: ravno pravšnja, lepo osvetljena ogledala in svetle stene, ki dajejo prostoru prijeten izgled. V novem okolju sta moči združili mama in hči. Poleg frizerskega salona so v njem namenili del tudi manikuri in urejanju nohtov. Nina oblikuje nohte in pomaga tudi pri frizerskem delu, Maja pa prisega na škarje in krtače. Še nekaj let, potem pa jo čaka zaslužena upokojeitev, salon pa bo prevzela hči Nina.

Ko Maja pospravi škarje v predal, svoj prosti čas preživlja v krogu družine in uživa s tremi vnučki. Vnukinja se pri svojih devetih letih rada oglasi v frizerskem salonu, da ji Maja naredi nove kitke, vsi trije pa gredo radi z babico na sprehod, tek ali v hribe. Prav to so tudi dejavnosti, ki jih ima Maja najrajši. Tek ima v nogah, saj se je udeležila že treh pravih 42-kilometrskih maratonov, krajših tekaških razdalj pa ne šteje več. V zadnjem času ji poseben izziv predstavljajo traili ali srednje dolgi teki z višinskimi vzponi. Za trening pa, če se le da, odteče na bližnjo Planico in nazaj.

»Kar težko si zamislim, kako hitro je minilo teh 30 let, kot bi bilo leto dan. Vesela sem stalnih strank in

Prenovljeni salon Maja

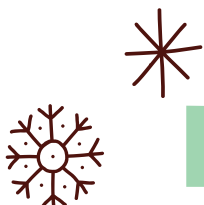
Stari salon Maja

vsake nove skuštrane glave, ki stopi v naš salon. Ob tej priložnosti bi se vsem rada zahvalila za vse vaše obiske, ideje, inovativne frizure in prijazne besede. Hvala vam za nasmeh in dobro voljo, ki jih prinesete s seboj in popestrite moj delovni dan,« za konec doda sogovornica.

Maja vse bralce Žabce vabi, da ju obiščete v frizerskem salonu. Z Nino se bosta potrudili, da boste odhajali zadovoljni in se boste radi vračali.

Za konec pa vsem svojim strankam, sovaščanom in bralcem želi srečno, zdravo in veselo novo leto, ki prihaja, in veliko lepega in dobrega za vse dni.

Teja Arsovski-Potočnik

CRNGROBŠKI ZAKLADI – MINERALOŠKA IN PALEONTOLOŠKA DEDIŠČINA

V sredini novembra se je v galeriji Crngrobškega turna iztekla dvomesečna razstava z naslovom Crngrobški zakladi – mineraloška in paleontološka dediščina.

Razstavo so skupaj pripravili Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka iz Stare Loke, Župnija sv. Jurija, ki upravlja s podružnično cerkvijo Marijinega označenja v Crngrobu, Prirodoslovni muzej Slovenije in amaterski ljubiteljski zbiralec fosilov in mineralov France Stare iz Žabnice.

Projekt je finančno podprlo Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. Del svoje zbirke pa sta na ogled postavila še dva amaterska raziskovalca nekoristnega sveta, ki prav tako v kamenju vidita samo naravno lepoto, ne pa denarja: Mojca Vidmar iz Zg. Bitenj in Cveto Gašpirc iz Tupalič. Vitrine je posodil kranjski muzej, električno inštalacijo sta pripravila Milan Sukič – Prekmurski in France Stare. Za razsvetljavo vitrin je zastoj poskrbel Damjan Uršič iz podjetja Mekmek z lučmi znamke Nanlite, za katere je ekskluzivni zastopnik. PMS je ob razstavi pripravil knjižni katalog s 104 stranmi v nakladi 300 izvodov, ki je žal že pošel. Razlago in vodenje po razstavi je prevzel France Stare, občasno pa sta pomagala tudi Mojca Vidmar in Mihael Habicht, ki je ves čas tudi skrbel za razlago lepote cerkve.

V septembru 2023 je v grapah in gozdovih v naravni podkvi, v oddaljenosti dobrih 800 m od cerkve, nanizanih 44 najdišč mineralov in fosilov. Na vseh lokacijah je bilo odkritih 96 različnih vrst mineralov in fosilov.

Da je bila razstava postavljena v zvoniku in prav tem terminu, je bilo več razlogov:

1. da se na primeren način pokloni spominu na gospo, ki je »kriva«, da so bili ti izjemni zakladi sploh odkriti. To je bila Grogrčeva mama, amaterska rodoslovka iz Sp. Žabnice,
2. da se na enak način pokloni tudi sevškemu rojaku, mojemu kasnejšemu osebnemu prijatelju, paleontologu dr. Antonu Ramovšu, ki je stal za njo in avtorjem razstave,
3. da se posmrtno zahvali otroku, nekdanjemu krožkarju OŠ Stražišče, Janku Jelovčanu za odkritje štirih najbolj pomembnih najdišč,
4. da se primerno obeleži 1050- obletnica omembe vasi Žabnica v dokumentih,
5. da se po 45 letih raziskovanja in pred predajo vsega zbranega gradiva v hrambo in obdelavo Prirodoslovnemu muzeju Slovenije vaščanom in okoličanom pokaže vsaj del izjemnega naravnega bogastva, odkritega v okolici Crngroba.

Razstavljenega je bilo približno 5 % odkritega bogastva. V dveh mesecih si je razstavo ogledalo, v 18-ih rednih in 14-ih izrednih terminih, približno 950 ljudi.

Odziv na predstavljeno in spremljajoče zgodbe je bil med obiskovalci izjemen. Kar nekaj desetih poslušalcev se je vračalo iz tedna v teden. Razstavo si je proti pričakovanju prišlo pogledat nekaj deset hišnih gospodarjev – kmetov iz Žabnice z otroki in vnuki vred. Med drugimi obiskovalci je bilo več organiziranih skupin, kot npr. Društvo bitenjskih in stražinskih upokojencev, Kotičkarjeva družčina (Janko Proj in ostali), skupina ZRC SAZU z dr. Špelo Goričan, ves 4. razred POŠ Žabnica, skupina iz Šole zdravja Žabnica, skupina

Votla kroglica 5a

Kroglice

iz Muzeja Gewerkenegg iz Idrije, skupina otrok s starši iz Škofje Loke, ki se šolajo doma, zelo številčna skupina prijateljev, pohodnikov iz društva ŠMAR iz Žirov, skupina vojaških upokojencev Gorenjske, skupina »fužinarjev po starem« iz Škofje Loke, skupina nekdanjih krožkarjev iz OŠ Stražišče, obširna skupina prijateljev sina Grega in Špele.

Nekaj deset obiskovalcev bi rado odslej dalje z avtorjema raziskovalo kamenje po Sloveniji.

Mogoče je ta zbirka, vsaj po komentarjih strokovnih obiskovalcev sodeč, največja in najobsežnejša zbirka fosilov in mineralov iz enega najdišča daleč naokrog. Vendar avtorju razstave in zbirke nikakor ne gre za IMETI, temveč VEDETI. Pridobljeno spoznanje je, da predstavlja zbirka izjemno naravno bogastvo, deželni zaklad, ki sodi le v ustrezno ustanovo. S prevzemom zbirke s strani PMS bo le ta postala zaščitena zbirka državnega pomena. Kakršno koli trgovanje z fosilnim in mineralnim bogastvom Crngroba predstavlja krajo državne imovine.

Najdišča nad Crngrobom so po mnogih kriterijih res nekaj posebnega. Crngrob je **edino** najdišče, kjer

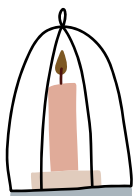
so kremenovi kristali in fosili v isti luknji. Samo v Crngrobu se kristali pojavljajo v **gnezdih** blede rumene ilovice. Samo v Crngrobu se v kristalih pojavljajo fantomski vključki, tako imenovane **črne duše**. Samo v Crngrobu se poleg »diamantov« dauphinejskih, brazilskih in japonskih dvojčkov, poleg navadnih žezel, pojavljajo tako imenovana **slovenska žezla**. Prav tako se samo tu najdevajo **pentljasti ali brstični** dolgoprizmatki sedimentni kristali. Samo v Crngrobu se najdevajo prekremenjeni fosili glavonožcev, ramenonožcev, koral, morskih ježkov, školjk, spužev, morskih lilij, cevkarjev, briozojev in hidrozojev, serpul in množica do sedaj nepoznanih fosilnih organizmov. Pika na i so s kremenom nadomeščeni **rynholiti**, kljunom podobni prehranjevalni aparati fosilnih glavonožcev (verjetno hobotnic), odkriti samo v Crngrobu.

Žal se domačini ne zavedajo, v kakšnem geološkem raju živijo.

»Saj končno ne živimo samo od kruha in klobas.« ... To je bilo pogosto reklo dr. Franceta Steleta, umetnostnega zgodovinarja, ki je bil zaljubljen v Crngrobško cerkev.

Za Frenka Stareta zapisal po nareku Damjan Uršič

Župnija Žabnica

DOGAJANJE NA GOSPODARSKEM PODROČJU ŽUPNIJE 2023

V nedeljo, 2. julija 2023, na Urhovo nedeljo smo v župniji Žabnica praznovali praznik farnega zavetnika in blagoslovitev obnovitvenih del farne cerkve. Blagoslovitev obnovitvenih del je ob somaševanju domačega župnika vodil apostolski nuncij v Iraku dr. Mitja Leskovar. Po končani sveti maši je bil predvajan kratki film o svetem Urhu in zatem še intervju z g. nadškofom. Dogajanju v cerkvi je sledilo tradicionalno druženje ob bratski mizi, ki se je zavleklo v popoldanske ure.

Pogostitev na Urhovo nedeljo

Poleg napisanega nam je uspela tudi prepotrebna zamenjava strešne kritine na mežnariji in zamenjava oken na delu župnišča.

Ob poplavih smo imeli v cerkvi približno 15 cm vode, ki je povzročila poškodbe lesenega tlaka, v starem delu župnišča pa je bilo približno pol metra vode, ki je uničila tepih v kapeli in pohištvo v kuhinji. V kleti, ki je tudi bila poplavljen, pa bo potrebna menjava notranjih vrat.

Seveda pa je bilo poleg navedenega opravljeno še več manjših del. Za letošnje leto bo to dovolj, v prihodnjem pa nas čaka še kar nekaj dela.

Miro Zavrl - ŽPS

Poplava pred župniščem

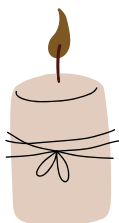

Nova streha na mežnariji

Blagoslov v Žabnici na Urhovo nedeljo

EVHARISTIČNE JASLICE ZA SVETOVNO RAZSTAVO JASLIC

Božiča in božičnega praznovanja si kristjani ne moremo zamisliti brez jaslíc. Nagovorijo in združijo družine od otroka do starčka, od izobraženega do pastirja. Ustvarijo posebno vzdušje, kajti v dom prinašajo svečanost in posvečenost.

O Jezusovem rojstvu beremo v Svetem pismu. Evangelista Luka in Matej opisujeta, kako se je to zgodilo v Betlehemu, ko je Bog kot Dete stopil v človeško zgodovino. Ne samo Sveto pismo, tudi druga besedila in umetniške upodobitve (freske, kipi, mozaiki, božične igre ...) skozi vso zgodovino pripovedujejo o Kristusovem rojstvu.

Sveti Frančišek Asiški (1181-1226) velja za tistega, ki si je prvi zamislil in izvedel upodobitev božičnega dogodka. V italijanskem kraju Grečo v Umbriji je v votlini nad vasjo želel leta 1223 obhajati Gospodovo rojstvo. Vračal se je iz Svete dežele, kjer je s sultanom podpisal neki mirovni sporazum. Verjetno pod vtisom Svete dežele je prosil tamkajšnjega škofa, če bi smel v votlini obhajati polnočnico, da bi tako on in ljudje začutili prisotnost Jezusovega rojstva. Pripeljati je dal osla in vola in lesene jaslí s slamo. Nad jaslí so postavili oltarno mizo, na kateri so darovali sveto mašo. Prisotnih je bilo veliko ljudi, ki so si svetili z baklami, revnih in bogatih in nekaj Frančiškovih bratov. Darovanje je vodil Hugolin iz Sagne, sv. Frančišek pa je o Jezuščku pridigal tako goreče in z ljubeznijo, da so začutili vso blaženost in prisotnost božjega. Ko je duhovnik nad jaslími obhajal sveto evharistijo in kot o tem poročajo leksikoni, so v Frančiškovih rokah ali v jaslíh, kamor je položil hostijo, videli živo Dete Jezuščka. To jih je močno prevzelo in že naslednji božič, ko Frančiška ni bilo med njimi, so v votlino postavili improvizirane

figure. Tako se je rodilo jaslično izročilo in Frančišek velja za začetnika jasličarstva.

Letos torej mineva 800 let od tega dogodka, zato v Greču oz. škofiji, kamor Grečo spada, pripravljajo slovesnost in mednarodno razstavo jaslíc. Povabljeni smo bili tudi Slovenci in Društvo ljubiteljev jaslíc DLJ s sedežem na Brezjah je za to nalogo izbralo mene. Po prvem presenečenju je bilo moje vprašanje: »Kakšne pa so evharistične jaslíce?« Tako jih je imenoval predsednik DLJ dr. Bahčič. Dobila sem nekaj odgovorov, malo literature o sv. Frančišku in napotek o velikosti vitrine, kamor bomo jaslíce postavili.

Kar nekaj tednov je trajalo, da sem po svoje predelala dogodek v Greču. V moji glavi so namreč jaslíce tiste, kjer so upodobljeni Dete Jezušček, Marija, Jožef itd. Zato se mi je porodila ideja, da upodobim tri dogodke ali zgodbe. Tako so nastali prizori Betlehem, Grečo in angelska Gloria. Vse se povezuje.

V prvi zgodbi se Marija iz oči v oči sreča z Detetom in Bogom, ki ga je rodila. Čutiti je skrivnost, ki jo nosi v sebi. V ozadju je Jožef ob jaslíh, zamišljen, vendar pripravljen pomagati. Prisoten je še osliček, ki ju je spremljal vso pot iz Nazareta.

Druga zgodba je realistično upodobljena evharistična daritev. Duhovnik in sv. Frančišek ob oltarni mizi, na pateni na oltarju pa Jezušček. Nisem pozabila na obe živali, osla in vola, ter predstavnika plemstva - Janeza plemenitega in obiskovalca, ki je nad vsem začuden.

Tretja zgodba so angeli, množica njih, ki prepevajo Gloria in exsels Deo. Angeli vedno predstavljajo božjo prisotnost. Tako je bilo v Betlehemu in Greču pa tudi danes. Vse je oblikovano v glini, pečeno in patinirano;

tako jaz delam. Jaslice smo nato dostavili na kraj, kjer si jih bo mogoče ogledati v adventnem in božičnem času. Meni jaslice niso le pobožen spomin na zgodovinski dogodek v Betlehemu in Greču, pač pa so mi dale priložnost, da sem svoje srce odprla in si dopustila, da so se rojevale spontano in v ljubezni, kajti Bog je ljubezen.

Ana Korenč

P. S.: Kot domači duhovnik, ki skrbim za obe župniji Sv. Duh in Žabnico, sem naprosil Ano Korenč, da podeli in predstavi upodobitev jaslic in sodelovanje na svetovni razstavi. Franci Alič

Pesem

NEKAJ VERZOV ZA LETOŠNJE MARTINOVANJE

Je gušt za brat te verze mile,
iz njih radost kar sama rine,
da pa s papirjam se beseda zlije,
mor's vina zlit - v naročje bolečine.

Radost je mila, polna sreče,
z njo dan predolg, prehitro mine,
al' verzov sama ven ne meče -
mor's vina zlit, v naročje bolečine.

Zakaj poeta vsac'ga notr' peče,
zakaj po vinu vsak dan se steguje?
Od tuge, bola, ne od sreče,
z nesrečo svojo se rokuje.

Al pustmo zdej u'se gorjé,
skrbi, tegobe, vse boleče,
pa raj's s prjatli vino zlij
- v naročje radosti in sreče.

Napisal: Borut Plestenjak

Napisal Borut Plestenjak

Tisoč in petdeset let je minilo,
odkar se v Loki je nekaj zgodilo.
Je Loka dobila Abrahama, škofa,
ki v last je dobil vas kraj potoka.

Redki ljudje, takratni krajani
ta potok so Žabnica poimenovali.
V darilni pogodbi tam lepo piše,
da škof v last dobi tudi krajane in hiše.
Ker zemlja je ravna, primerna za kmeta,
na njej se kar dober pridelek obeta.
Zato pa potrebna pridna je roka,
da obdelala polja bi tostran potoka.

Kmetije so redke, polja velika,
prenekatera družina lahko bi bila sita.
Zato takrat škof se je odločil,
pripeljal ljudi bom in tu jih poročil.
Dal jim bom travnike, polja, gozdove,
da lahko naredijo hiše si nove.
In delali bodo, desetino dajali,
še moja polja skrbno obdelovali.

Tako so prišli Bavarci v deželo
in poprijeli za kmečko so delo.
V obdelavo vsak dobil je hubo,
a škofu je moral dati obljubo,
da delal raboto bo in dal desetino,
za plačano vojsko pa še gotovino.

So desetino dajali za žito, živino,
le drugi pridelek ni šel v mitnino.
Zato sta se proso in ajdo sejala
pa zelje in repa sta pridelek dajala.
Dan za dnem, vsak dan jedli so kašo,
zelje in repa za zimsko sta pašo.
»Še danes je znano, da se jedla je medla
ter smojka in aleluja,« je teta poved 'la.

Kar mnogo let so mirno živeli,
desetino dajali, lepo se imeli.
A loški gospodje pričeli so boje,
čim več ozemlja so želeli za svoje.
Pričeli so bitko tam z Benečani,
težo tega so nosili tlačani.
Prekipelo jim je, jih minila je volja,
da še dajali bi iz svojega polja.

Zato se uprejo in bijejo boj
za svoje pravice, za svoj obstoj.
Glavni med njimi pa bil je Jernej,
kot v knjigi nam piše Šifrer Bartolomej.

Tako kakor vse, tudi gospoda se menja,
zato tudi davke na novo odmerja.
Vse več gotovine zahteva in manj blaga,
ker se z denarjem lažje baranta.
A ker kmet je postal zemlje lastnik,
kakšen krajan pa tudi obrtnik,
se znajde po svoje, da z davkom je lažje,
različna mu dela dajo korajže.
Vse več pridelal in manj prikaže
in s tem čez zimo za družino je lažje.
Nabavi orodje si ali sam ga izdelal,
s tem pa na njivi lahko več pridelal.

Premine so škofje, se menja oblast,
se davek plačuje cesarju v čast.
Dunaj in Napoleon izmenjujeta si last,
ne veš, kaj je bolje, vse je balast.
So suše, povodnji. Mraz uničuje
pridelke na njivah, se blaginja končuje.
Da lakota malo se ublaži,
krompir se na njive naj zasadi.
Takšno povelje cesarica je dala
in njena beseda takrat je držala.
Še danes, če dobro pogledaš na polje,
ko pride jesen, krompir se tam orje.

Veliko sprememb je bilo v tisoč letih,
se menjale oblasti so, postave, obeti.
Vsakokrat, ko je nova oblast,
se davek poveča državi na čast.
Imeli smo škofo, cesarje in kralje,
dajali smo krajcarje, dinarje, tolarje,
dokler ne pridemo pod Evrope okvire
in sedaj plačujemo v evrih papirje,
da z njimi postanemo delni lastnik
tovarne, ali pa sam svoj obrtnik.

To bilo je teh 1050 let.
Kako bo naprej, pa pogledjmo na splet.

Napisal Jože Frelih

***Kolektiv Kavarne
Ledine Vam
želi lepe in
blagoslovljene
praznike ter
srečno in zdravo
leto 2024.***

Lepo vabljeni na kavo, tople sezonske napitke in prigrizke. Možne rezervacije za zaključene družbe in praznovanje rojstnega dne do 25 oseb. Rezervacije na tel: 031/326 656

ZBIRANJE PLASTENK ZA OTROKE DRUŠTVA JUNAKI 3. NADSTROPJA

Tudi v Kavarni Ledine smo dobrodelni. Zbiramo namreč plastenke od volumna 100 ml do 3 l in s tem pomagamo društvu Junaki 3. nadstropja. Stopimo skupaj, da nabereмо čim več plastenk. Dodatna navodila najdete na fotografiji spodaj. Za vsako plastenko bosta Lidl Slovenija in Interzero Slovenija darovali 5 centov. **Tudi v Kavarni Ledine bomo pristopili k akciji in za vsako plastenko darovali 5 centov.**

Lidl Slovenija in Interzero Slovenija podpirata akcijo društva **Junaki 3. nadstropja Plastenke za Junake**. Kako? Enostavno! Prazne plastenke pijač, z volumnom od 100 ml do 3 litrov **od septembra 2023 do februarja 2024** lahko pri nas oddate odpadno plastenko pijač in s tem prispevate sredstva za društvo Junaki 3. nadstropja.

Društvo Junaki 3. nadstropja plastenke zbira za delovanje na področju zdravstvenega varstva otrok, zdravljenih na hemato-onkološkem oddelku Pediatrične klinike Ljubljani. Celoten izkupiček od zbranih odpadkov bo tako namenjen društvu Junaki 3. nadstropja.

Za vsako oddano plastenko bosta Lidl Slovenija in Interzero Slovenija društvu namenila **5 centov**.

Kaj zbiramo in česa ne?

DA

- plastenke pijač, ne glede na to, ali so bile kupljene v Lidlu ali kateri koli drugi trgovini,
- zbira se izključno plastenke pijač s prostornino od 100 ml do 3 litrov

NE

- plastična embalaža mlečnih izdelkov in čistil
- kartonska embalaža
- steklene embalaže
- pločevink

1. PLASTENKO IZPRAZNI
2. PLASTENKE **NE ZMEČKAJ**
3. **NE** ODSTRANJUJ ZAMAŠKA
4. **NE** ODSTRANJUJ ČRTNE KODE

topdom

dom trade

*Eni se grejejo z grelci,
drugi pa z lopato,
pri nas boš našel vse.
Izbira je tvoja.*

Žabnica
T•04 2319 200

Lesce
T•04 5302 230

Kranj
T•04 2010 002

www.domtrade.si

DEDEK MRAZ BO PRIŠEL TUDI LETOS!

Dragi malčki!

V soboto, 30. decembra 2023, se bo Dedek Mraz z zapravlživčkom peljal po Žabnici in Šutni.

S konjsko vprego se bo ustavil na običajnih mestih in razdelil darila otrokom, starim do vključno 7 let.

Dedek Mraz bo svojo pot začel ob 10. uri pri Slugi v Žabnici, se peljal mimo Gregorča in Miklavža, zavil proti Plestenjaku na Šutni, nadaljeval proti Kramarju in okoli 11. ure zaključil pri Rajglju. Ure so zgolj okvirne.

Vaš Dedek Mraz

Starši, prijavite svoje otroke, stare od 2. do 7. leta, na mail: ks.zabnica@gmail.com.

Ime in priimek otroka, njegovo starost in spol ter to sporočite najkasneje do 18. 12. 2023.

V primeru slabega vremena vas bo Dedek Mraz od 10. do 11. ure čakal pod nadstreškom bara Ledine.

informatör

Informator 59 | gruden 2023 | Glasilo KS Bitnje

SVET KS OBVEŠČA / 3

DOGODKA OB KRAJEVNEM PRAZNIKU / 6

LEDINSKA IMENA V BITNJAH

»U KONC« / 15

Uvodna beseda

Dragi krajani!

Pred vami je 59. številka glasila Informator.

Letošnje poletje je zaznamovalo slabo vreme. Vrhunec nestanovitnega vremena smo doživeli v noči na 4. avgust.

Poplave zaradi naraslih potokov Žabnica in Štajna so prizadele več kot 100 hiš. Mnogo težav sta povzročali tudi meteorna voda in podtalnica, ki sta vdiral v kletne prostore objektov, ki sicer niso bili neposredno ogroženi zaradi poplavnega vala.

Hvala gasilcem, ki ste že v jutranjih urah poskrbeli za varnost prometa in pomagali pri črpanju vode in čiščenju prostorov, ki so bili poplavljeni.

24. avgusta smo se predsedniki svetov KS, ki so utrpeli največ škode ob poplavah, srečali z županom in predstavniki občine ter Civilne zaščite na Direkciji republike Slovenije za vode (DRSV).

DRSV ima mehanizme za gradnjo zadrževalnikov in izvedbo investicij za protipoplavne ukrepe. Občina bo naročila idejne zasnove (IDZ) za protipoplavne ukrepe vodotokov (na območju naše KS: Žabnica in Sorška reka). Na podlagi IDZ občina nato z

DRSV lahko sklene sporazum za ureditev zadrževalnika ali vodotoka. Samo investicijo gradnje zadrževalnika nato prevzame država. Sredstva za projektno dokumentacijo zadrževalnikov na Žabnici in Sorški reki so že rezervirana v proračunu za leto 2024.

V izvedbi je tudi hidrološka študija povodja Štajne in Žabnice. Odvodnjavanje Štajne v Žabnico

bi lahko povzročilo poslabšanje poplavne varnosti vzdolž Žabnice. Načelno se pogovarjamo o dveh drenažnih kanalih na travnikih v Zgornjih in Srednjih Bitnjah. Zaradi poplavne varnosti bo do regulacije Štajne prišlo po ureditvi zadrževalnikov na Žabnici in Sorški reki.

Svet KS Bitnje odloča o porabi sredstev v okviru financiranja po 8. členu. V letu 2023 je v izvedbi poleg hidrološke študije tudi projektna dokumentacija pločnika od križišča s Škofjeloško cesto do vrtca Biba.

Jeseni je Svet KS sodeloval pri nakupu dveh kontejnerjev za garderobe Nogometnega kluba Bitnje, sredstva so bila dodeljena v okviru participativnega proračuna 2023. Hkrati se veselim idejne zasnove novega objekta ob nogometnem igrišču. V okviru večnamenske zgradbe, ki bo tam zgrajena, bi člani Sveta KS Bitnje pridobili večnamenski prostor in pisarno KS.

Pred nami je praznični december, ko bomo obdarovali naše starostnike. Najmlajše pa bo 15. decembra s kočijo obiskal dedek Mraz.

Želim nam, da se v letu 2024 vremena zjasnijo, da je zdravje na naši strani, sreča potuje z nami in mir ostane v naši bližini.

Matej Dolenc, predsednik Sveta KS Bitnje

Kazalo

SVET KS OBVEŠČA

ČLANI SVETA KS BITNJE in OBVESTILO
KRAJANOM, KONTAKTI / 3
Vabilo na srečanje z dedkom Mrazom / 4
Novoletno voščilo / 5

DOGAJA

Irena DOLENC: Dogodka ob Krajevnem prazniku / 6
Goran BAMBIČ: Nogometni klub Bitnje je tu za vas že
več kot 40 let / 8
Matej DOLENC: Poplave v Bitnjah / 10
Urška HABJAN in Luka Rogelj - Uspešno delo z
gasilsko mladino PGD Bitnje / 12
PGD Bitnje: Zahvala za podporo projektu / 12
Jože DERLINK in Majda JANČAR:
Kljekljanje in kvačkanje / 13

OZAVESTIMO

Janko PROJ - Ledinska imena »U Konc« / 15
Stanislav JESENOVEC: Paberki o dogajanju v potoku
Žabnica in njegovi okolici / 17

OGLASI

Oglas Makiro / 20

Svet KS obveščča

ČLANI SVETA KS BITNJE

Matej Dolenc, predsednik
Robert Langerholc, podpredsednik
Irena Dolenc, članica
Barbara Ogris, članica
Tomaž Ogris, član
Peter Pintar, član
Urška Šifrer, članica

OBVESTILO KRAJANOM, KONTAKTI

Vse aktualne novice o dogajanju v naši krajevni skupnosti si lahko preberete na spletnih straneh **<https://bitnje.si>** ter oglasnih deskah KS Bitnje, ki so nameščene po vasi. Na navedenih spletnih straneh objavljamo tudi vse zapisnike sej Sveta KS Bitnje in komisij, ki delujejo na področju KS Bitnje. Pripombe, predloge, probleme, vprašanja krajanov sprejemamo le v pisni obliki na elektronski naslov KS Bitnje: **ks.bitnje@gmail.com**, na pisni naslov **KS Bitnje, Zg. Bitnje 33, 4209 Žabnica, ali v nabiralnik KS Bitnje na Gasilskem domu Bitnje**. Za krajše informacije smo dosegljivi na telefonski številki: **041 759 104** (delovni dnevi 16.00 – 19.00, sobota 9.00 – 12.00). Krajanе prosimo, da pri uporabi telefonske številke KS Bitnje upoštevate zgoraj navedene termine. Prav tako se krajani lahko udeležite sej Sveta KS Bitnje. Morebitna vprašanja in predloge za na sejo pošljite pisno na naslov KS Bitnje, najkasneje 14 dni pred sejo, da jih pravočasno uvrstimo na dnevni red seje. Termini sej so objavljeni na spletni strani KS Bitnje (<https://bitnje.si/>). Spremljate nas lahko tudi preko Facebook strani **Informator KS Bitnje** (<https://www.facebook.com/informatorksbitnje>).

SREČANJE Z DEDKOM MRAZOM

15.12.2023

OB 17. URI SE BO NJEGOVA KOČIJA USTAVILA NA OTROŠKEM IGRIŠČU DIRENDAJ V SP. BITNJAH.

OB 18. URI SE BO USTAVIL PRED VRTCEM BIBA V ZGORNJIH BITNJAH.

**DEDEK MRAZ BO MED OTROKE RAZDELIL DARILA,
TRI NJEGOVE SNEŽINKE PA BODO DELILE BONBONE.**

Vabljeni otroci in starši,
da v sebi prebudite otroka.

ks bitnje

TOPLO OGNJIŠČE IN SMEH V OČEH
ISKRENO ŽELIMO VAM
V TEH PRAZNIČNIH DNEH,
DA ZDRAVJA IN
SREČNIH DOGODKOV NEŠTETO
V OBILJU NASULO BI NOVO VAM LETO.

SVET KS BITNJE

ks bitnje

Dogaja

DOGODKA OB KRAJEVNEM PRAZNIKU

DIRENDAJ 2023

Fotografije: Tomaž Ogris

Na lepo sončno soboto, 17. junija 2023, smo vsi člani Sveta KS Bitnje skupaj s prostovoljci organizirali otroško veselico Direndaj 2023 z napihljivim gradom, vodnimi igrami PGD Bitnje in igranjem nogometa NK Bitnje. Nika Leben je v svojem kotičku predstavljala zanimivi mini živalski vrt, skavti so pripravili Lov za zakladom, Nataša Šušteršič Jeršin je vodila frizersko delavnico in poslikavo obraza.

Z otroki so se igrali taborniki, imeli smo ustvarjalno delavnico, Milan Mavec pa je z ekipo poskrbel, da ni zmanjkalo palačink in malinovca. Na koncu so bili poleg otrok zadovoljni tudi starši in prostovoljska ekipa. Na svidenje na Direndaju 2024!

Irena Dolenc

PRAZNIK KS BITNJE IN DAN DRŽAVNOSTI 2023

Teden dni kasneje, v soboto, 24. junija 2023, smo se zbrali v senci velike vrbe pred vrtcem Biba na praznovanju krajevnega praznika KS Bitnje. Nagovorila sta nas predsednik KS Bitnje Matej Dolenc in podžupanja MOK Manja Zorko. Sledil je kulturni program. Prepevali sta sestre Neža in Meta Kržišnik, Lovro Krišelj ter Mark Gazvoda, na kitari jih je spremljal Matic Dolenc. Na flavto je zaigrala Lucija Šifrer, na harmoniko pa Matej Udir. Sodelovali smo tudi vsi trije svetniki iz KS Bitnje – Tomaž Ogris je poskrbel za fotografije, Bojan Homan je spregovoril o dogodkih v Kranju v času slovenske osamosvojitve, Irena Dolenc pa sem zbrane nagovorila z recitalom Župančičeve Zlate ptičke. Kavbojske plese je odplesala skupina Wild

Fotografija: Iena Dolenc

Boots. Program sta povezovala Luka Mejač in Dora Krišelj. Sledila je pogostitev vseh navzočih. Hvala članom Sveta KS Bitnje za organizacijo ter gasilcem za klopi in mize.

Irena Dolenc

NOGOMETNI KLUB BITNJE JE TU ZA VAS ŽE VEČ KOT 40 LET

V Nogometnem klubu Bitnje smo letos 2. septembra ponosno obeležili 40. obletnico delovanja. Zgodovina nogometa v Bitnjah sicer sega že dlje v preteklost, vendar letnica 1983 šteje kot leto uradne ustanovitve kluba. Kot se za takšen dogodek spodobi, smo se na igrišču v Spodnjih Bitnjah zbrale vse generacije kluba, tako sedanji aktivni člani kot tudi nekateri še živeči ustanovni člani in vsi, ki so spisali nogometno zgodbo v našem lokalnem okolju. Z res izjemno ekipo, ki jo je potrebno na tem mestu še posebej pohvaliti, smo pripravili celodnevni dogodek s športnimi aktivnostmi, srečelovom in druženjem bivših sotekmovalcev, ki so bili iskreno veseli srečanja s svojimi starimi prijatelji. Pozdravi, smeh in iskreni objemi so zaznamovali ta poseben dan.

Slika 1: Srečelov z bogatimi nagradami

Otroški vrvež se je na igrišču pričel že navsezgodaj zjutraj, ko so se zbrali trenerji celotne zahodne Slovenije s svojimi najmlajšimi igralci in demonstrirali nov način tekmovalnega v selekciji U9, ki je začel veljati v letošnji tekmovalni sezoni. Nato so na sceno stopili najmlajši igralci Nogometnega kluba Bitnje, ki so svoje spretnosti prikazali v igri s starši, tisti nekoliko starejši pa so odigrali že bolj resne tekme z našimi prijatelji iz NK Britof. Po zasluženem okrepčilu so otroci razgrabili še zadnje srečke in hiteli pobirati nagrade na srečelovu, za izvedbo katerega se moramo posebej zahvaliti našim sponzorjem in donatorjem. V popoldanskem času so se na igrišču razvrstile tekme naših veteranskih selekcij, ki so po srditih dvobojih pripeljale do odločanja

o zmagovalcu v tekmovalni komisiji, ki še vedno ni sporočila svoje odločitve. Nič zato, saj je bilo bistvo drugje, to je v obujanju spominov na pretekle lepe in uspešne čase. Tekmovalni del dneva je zaključila naša članska ekipa z ligaško tekmo proti sosedom iz NK Sava.

Slika 2: Pravi tekmovalni duh

Že več kot 40 let je Nogometni klub Bitnje sinonim športnega in širšega družabnega povezovanja naših krajanov ter prijateljev iz okolice. Predvsem smo ponosni na nove generacije, ki jih vzgajamo v upanju, da bodo nekoč postali uspešni v športu in predvsem širše, v življenju. Klub v tem trenutku poleg članske in veteranske ekipe ponuja nogometno udejstvovanje otrokom, starim deset let in manj, za katere skrbijo strokovno usposobljeni trenerji. Ob tej priložnosti vabimo vse, da se nam pridružite.

Slika 3: Že 40 let pomemben del lokalnega okolja

Slika 4: Radi imamo nogomet

Slika 5: Tekma s starši ima vedno poseben čar

Potrebno je tudi omeniti, da se je ravno ob 40. letu delovanja kluba zgodil pomemben premik pri načrtovanju prihodnje športne infrastrukture, saj je bil naš predlog postavitve novih garderob izglasovan kot zmagovalni projekt naše krajevne skupnosti v okviru projekta Kr predlagaj (participativni proračun MO Kranj). Posledično bo v letošnjem letu izdelan dokument Projekt za izvedbo (PZI), ki ob igrišču predvideva gradnjo novega objekta, ki bo poleg garderob Nogometnemu klubu Bitnje služil tudi kot prostor za Krajevno skupnost Bitnje in bo s tem na voljo vsem krajanom. V času do realizacije projekta pa nam je občina zagotovila dva nova kontejnerja, ki bosta nadomestila del naših garderob. Spomladi leta 2024 bodo naši otroci že lahko uporabljali prenovljene prostore.

Slika 6: Za pokušino, kako bo...

Resnično smo veseli, da se stvari po dolgotrajnem prizadevanju preteklih in sedanjih generacij kluba končno premikajo v smer, ki si jo želimo.

Goran Bambič

Fotografije: Barbara Jazbec

POPLAVE V BITNJAH

Foto: Matej Dolenc

V Bitnjah običajno poplavljata potoka Žabnica in Štajna. Kmetijska zemljišča poplavlja tudi potok Suha. Pred leti je bil na meji med KS Stražišče in KS Bitnje zgrajen zadrževalnik Bantale. Večinoma je zadrževalnik skoraj prazen, v času pomladanskega in jesenskega deževja pa se napolni.

Po regulaciji Žabnice večji problem predstavlja potok Štajna, ki vzdolž struge poplavlja kleti in stanovanja. Struga je mestoma prekinjena z nezadostnimi cestnimi podhodi, mestoma pa v strugo segajo zemljišča, ki so bila z nasipanjem dvignjena nad nivo okolnih parcel. Posledično se travniki ob strugi ob visokem vodostaju spremenijo v jezera.

Letos avgusta je Žabnica poplavljal travnike blizu Bauimexa. Poplave so bile izrazitejšje tam, kjer je struga še neregulirana in zaraščena. Zalilo je travnik pred mostom blizu telefonske centrale.

Po cesti mimo Kitajske restavracije je iz novega naselja tekla meteorna voda in poplavljal travnik pred »beneškim mostom«. Vzdolž struge se je Žabnica razlivala na nižje ležeče travnike in ceste v bližini. Žabnica bi lahko v poplavnem valu odvedla več vode, če bi bila struga ustrezno negovana. Plavje in rastje, ki ga je deroča voda polegla, sta poslabšala pretok na zaraščenih delih struge.

Precej cest je bilo 4. avgusta zaradi poplave v Bitnjah zaprtih.

Deževje je napolnilo zadrževalnik Bantale, poplavne vode so tekle pod in čez Škofjeloško cesto na travnike ob gomilah. Poplavelo je travnik pod Pelkom (Zobex) vse do vrtca Biba. Igrala vrtca so bila v vodi, ki je bila globoka vsaj 10 cm. Voda je čez cesto mimo vrtca tekla na travnik južno od vrtca. Tam je poplavljal objekte vključno z dvojčkoma, ki stojita na južnem delu Čečevega travnika. Čez cesto mimo dvojčkov je tekla voda, globoka več kot 15 cm. Po travnikih ob strugi Štajne je poplavljal hiše vse do Spodnjih Bitenj.

Ocenjujem, da so imeli stanovalci resnejše težave s poplavno ali vdirajočo talno vodo v Bitnjah v več kot 100 objektih. Nekateri so vodo iz stanovanj izčrpavali več dni.

Foto: M. Dolinar

Nekaj krajanov je poročalo tudi o težavah s kanalizacijskim omrežjem, ki je bilo v času deževja prepolno gošče. Prišlo je do več izlivov fekalne vode v kletne sanitarije. Domnevamo, da se fekalna kanalizacija meša z meteorno vodo.

Foto: Irena Dolenc

Po poplavah smo konec avgusta imeli sestanek s predstavniki Mestne občine Kranj in Civilne zaščite na Direkciji za vode Republike Slovenije. Na sestanku smo se pogovarjali o ukrepih, ki bodo sledili. Krajanje smo po določilih 100. člena Zakona o vodah dolžni odstranjevati zarast ob vodotokih 2. reda. Pri tem je potrebno upoštevati omejitve, ki izhajajo iz veljavne zakonodaje (prepoved sečnje in odstranjevanja zarasti ob vodotokih v času gnezdenja ptic od 1. marca do 1. avgusta). Na obrežja in v vodotoke je prepovedano odlaganje materiala (odkopi, odpadni gradbeni material, odpadki, zeleni odrez). Velik problem predstavlja nasipanje terena ob gradnji novih objektov. Padavinska voda zaradi neprepustne geološke podlage ob nasutjih ogroža sosednje objekte. Voda se steka k starejšim objektom, ker novi objekti ležijo na višji legi. Na območju Bitenj je potrebno urediti odvodnjavanje padavinskih voda, ki sedaj zastajajo na površinah in ogrožajo objekte.

Potok Žabnica je v celoti reguliran na maksimalne razmere, ki jih dopušča obstoječa poselitve. Zaradi strnjene poselitve ni možno zagotoviti poplavne varnosti brez izgradnje zadrževalnikov v zaledju nad naseljem. Lokacije ima MO Kranj že opredeljene v prostorskem planu, v letu 2024 so v proračunu predvidena sredstva za projektno dokumentacijo zadrževalnikov.

V novembru smo na pobudo MO Kranj namer-

avali izvesti čistilno akcijo brežin Žabnice. Zaradi slabega vremena in visokega vodostaja Žabnice akcija v dveh terminih ni bila izvedena. Skrbi me relativno majhen odziv krajanov na povabilo čiščenja struge Žabnice. Na akcijo se niso odzvali niti tisti, ki so imeli ob Žabnici največje poplave. Žal mi je, da kot skupnost ne zmoremo več pripravljenosti pomagati. Predlagam, da se držimo prirejenega reka predsednika J. F. Kennedyja: »In tako, moji dragi krajanje Bitenj: Ne sprašuj se, kaj lahko občina naredi za vas - vprašajte se, kaj vi lahko sami naredite za skupnost.«

Matej Dolenc

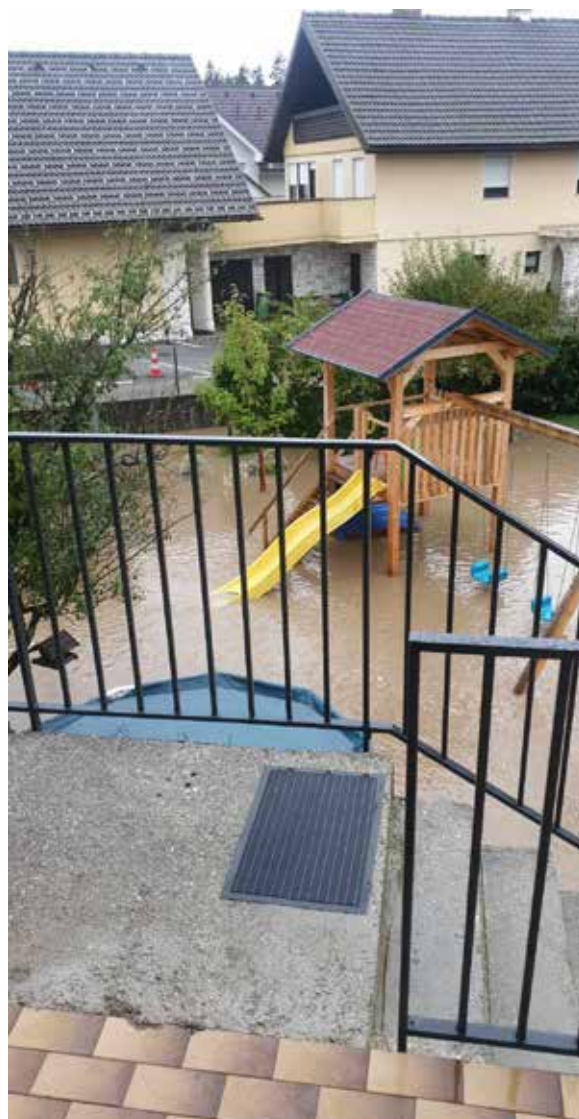

Foto: D. Košir

USPEŠNO DELO Z GASILSKO MLADINO PGD BITNJE

REDNA SREDINA DRUŽENJA IN AKTIVNOSTI

Velik poudarek smo v Gasilskem društvu Bitnje tudi letos namenili delu z mladino. Skozi redna srečanja za pionirje in mladince mladi krepijo veščine, gradijo ekipni duh ter se povezujejo. Na srečanjih spoznavajo gasilsko opremo, vozila, prvo pomoč in še marsikaj drugega. Vse pridobljeno znanje so mladi pokazali tudi na dveh tekmovanjih, in sicer na gasilskem kvizu in tekmovanju v orientaciji. V letošnjem letu smo pridobili tudi šest novih pripravnikov, med katerimi se štirje že pripravljajo na tečaj za operativnega gasilca.

Pridne roke mladih gasilcev in gasilk so pomagale tudi pri čistilni akciji in dogodku Direndaj, v organizaciji KS Bitnje.

Zadnja naša delavnica pa je bila obarvana čarovniško, saj smo izrezovali buče. Delavnica je postala že tradicionalna in res je v veselje videti, koliko domišljije imajo mladi pri izrezovanju likov v buče.

NAŠI PLANI ZA NAPREJ

Gasilsko društvo Bitnje ima v načrtu številne dejavnosti tudi v prihodnosti, in sicer do novega leta izvesti delavnico izdelovanja novoletnih čestitk. Z vlakom se bomo tudi odpeljali do praznične Ljubljane na ogled novoletnih lučk.

K VPISU VABIMO TUDI NOVE MLADE ČLANE

Vse mlade od dopolnjenega 6. leta dalje vabimo, da se nam pridružijo v naših gasilskih vrstah. Vsi, ki bi se želeli udeležiti raznolikih dejavnosti, pridobiti nova gasilska znanja in graditi trajna prijateljstva, lepo vabljeni v gasilski dom na sredina druženja ob 18. uri.

*Luka Rogelj in Urška Habjan
PGD Bitnje*

Fotografija: Urška Habjan

PGD BITNJE USPEŠNO NA PROJEKTU ZA VAS IN MESTO 2024

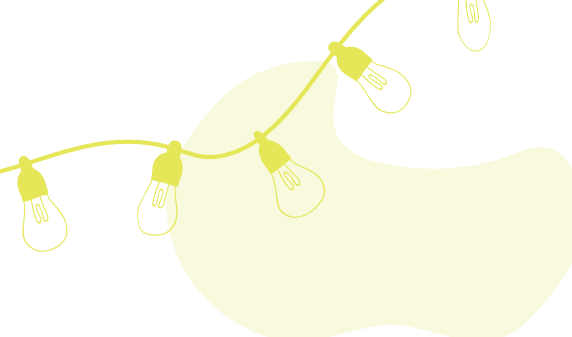
Mestna občina Kranj je v mesecu oktobru pripravila razpis za projekte za izvedbo v okviru participativnega proračuna 2024. Namen je bil, da bo projekt prispeval k izboljšanju življenja v krajevni skupnosti, uresničil dolgoletne želje ter podprl ustvarjalnost in inovativnost.

Prostovoljno gasilsko društvo Bitnje se je prijavilo s projektom adaptacije podzidka in strehe na gasilskem domu. Stavba, v katerih imamo svoje prostore, je bila zgrajena že veliko let nazaj in je kot taka potrebna določene prenove. Sicer so bile določene adaptacije skozi leta že izvedene, potrebno pa je izvesti še sanacijo podzidka in urediti strešno kritino.

Pri oddaji projekta smo bili uspešni, za kar se iskreno zahvaljujemo vsem vam, krajanke in krajani, da ste podprli naš projekt in glasovali za nas.

Članice in člani PGD Bitnje

DRUŠTVO UPOKOJENCEV BITNJE STRAŽIŠČE

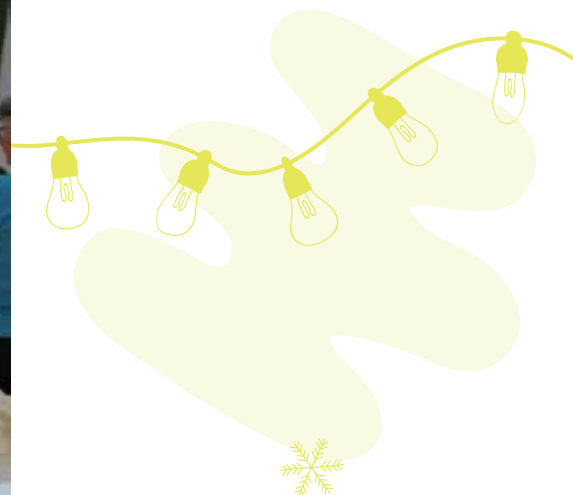

KLEKLJANJE IN KVAČKANJE

Klekljanje je ročno delo, pri katerem klekljarica s kleklji izdeluje čipko s pomočjo pripomočkov kot so: punkelj, košarica, ki se prilega blazini, kleklji, sukanec, nerjaveče bucike, papirc ter kvačka. V našem društvu upokojencev deluje skupina 35 klekljaric, ki s pomočjo klekljarskih pripomočkov že več kot 20 let izdeluje čipke z različnimi motivi in tudi v različnih barvah. Naše klekljarice se s tem ukvarjajo ljubiteljsko in glede na izdelke, ki so jih naredile, so prave umetnice. Ljubiteljice ročnih del so se pričele leta 2001 zbirati v prostorih Šmartinskega doma, kjer sta Ivica Lebar in Darinka Beber pričeli s širjenjem znanja na ljubiteljice ročnih del. Zaradi velikega zanimanja so s srečanji nadaljevale v OŠ Stražišče, v letu 2020 pa so zaradi ukrepov v zvezi s korona virusom pričele ustvarjati v prostorih Gasilskega doma v Stražišču. Sprva so ustvarjale čipke v enostavnejših tehnikah, kasneje

so nova znanja pričele pridobivati v Čipkarski šoli v Idriji. Povabile so tudi priznane učiteljice Marico Albreht, Tanjo Oblak, Mileno Jančar, čipke Mojca, saj so želele ustvarjati tudi zahtevnejše tehnike. Na krožku imajo mentorico s certifikatom čipkarske šole Idrija Marjeto Plahuta, ki s svojim znanjem in izkušnjami pridno razširja znanje članic. Nekaj članic se mesečno udeležuje delavnic klekljanja v Velikem dolu na Krasu, kjer se učijo tehnik goriške čipkarske šole. Na čipkarskih razstavah v Idriji, Železnikih, Žireh, Cerknem se srečujejo s slovenskimi klekljaricami, kjer si izmenjujejo izkušnje za lažje ustvarjanje čipk. Letos so se odzvale na projekte klekljarskih društev, izdelale in podarile so nekaj čipk lipicancev za Kobilarno Lipica, srčke za oltarne prte na Brezjah in metulje za čipkarsko razstavo v Idriji. Odzvale so se tudi dobrodelno. Prijateljicam iz Črne na Koroškem so poplave

prizadejale veliko škodo. V ta namen so na Stražiški tržnici in na dnevih KS v Kranju razstavljale in prodajale svoje izdelke, ves izkupiček pa so namenile v dobrodelne namene za ureditev prostorov Črnjank. Podarile pa so jim tudi precej klekljarskega materiala.

Vsem spoštovanim damam, ki na ta način ohranjajo prisotnost te spretnosti v našem društvu, velja velik poklon, saj se s tem ohranja poseben in neponovljiv del slovenske kulturne dediščine.

Druga zvrst, ki jo kot ročna dela opravljajo naše članice, pa je kvačkanje. S spretnimi rokami, veliko domišljije, pa tudi s pomočjo svetovnega spleta nastajajo uporabni in zanimivi izdelki, kot so prtički, kvačkano cvetje, kvačkane živali. Letos so se lotile izdelave odejic; izdelale so jih preko 20. Nekaj so jih že podarile starejšim članicam krožka, nekaj jih imajo pripravljenih za obdaritev članom društva.

Svoje izdelke so prikazale na enajstih samostojnih razstavah v Šmartinskem domu in OŠ Stražišče. Udeležujejo se tudi razstav v okviru Pokrajinske zveze društev upokojencev za Gorenjsko. Letos so vsa gorenjska društva razstavljala svoje izdelke v dvorani Stara Sava na Jesenicah, v lanskem letu je bila ta razstava v Železnikih. Na povabilo Turističnega društva Železniki so letos že drugič razstavljale na čipkarskih dnevih v Železnikih.

Vodja naše klekljarske sekcije je Majda Jančar. Skrbi za delo sekcije, organizira aktivnosti in skrbi za udeležbo na razstavah.

Jože Derlink, Majda Jančar

LEDINSKA IMENA V BITNJAH »U KONC«

Ledinska imena so najmanjše geografske enote, ki jih v vsakdanjem življenju uporabljajo ljudje za lažje sporazumevanje in orientacijo v prostoru. Predstavljajo tudi neprecenljivi del narodove nesnovne kulturne dediščine. Pri vsaki kmetiji so gospodarji poimenovali posamezne dele posesti po njihovih prepoznavnih značilnostih. Najbolj živa so tista na polju in v gozdu, obstajajo pa tudi na poseljenih predelih. Ohranjala so se iz roda v rod, z ustnim izročilom, saj so bila stalno povezana z življenjem kmečkega človeka. Zaradi ustnega prenosa in nenehne uporabe so se ledinska imena spreminjala bolj kakor druga. Njihova starost je zelo različna, saj nekatera segajo v čas začetka poselitve določenega območja, druga pa so mlajša. V njih se zrcali tako zgodovinski kot jezikovni razvoj (vir Wikipedia).

Nekatera ledinska imena nič več ne izražajo lastnosti, po katerih so bila poimenovana, so pa vendarle ostala nespremenjena. Tako je pri nekaterih imenih tudi **v Bitnjah**.

O nastanku vasi je bilo že veliko napisanega. Ponovim samo toliko, da bo sporočilnost tega zapisa boljša.

Značilna vzdolžna poselitev Bitenj je posledica **kolonizacije**, ki so jo **od leta 973 do leta 1291** izvrševali škofje iz Freizinga na **Bavarskem**. Med tu živeči slovenski živelj so naselili Bavarce.

Vzhodno **od potoka Žabnica** so formirali **hube**, kmetije z značilno poljsko progovno razdelitvijo, ki so jih kasneje vključili v dve vasi, v Žabnico in Bitnje. **V Žabnici** je bilo **leta 1160 44 kmetij**, **v Bitnjah pa 48**. Kasneje, v **16. stol.** so se v zaledju prvotne poselitve začele pojavljati prve **kajže**. Število kmečkih poslopij se od takrat ni bistveno spremenilo, danes je v Bitnjah preko **700 hiš**.

Pogled na predel Zgornjih Bitenj z ledinskim imenom »Na Gmajni«, slikan iz zvonika cerkve sv. Tomaža, ki stoji na območju z ledinskim imenom »U Konc« (april 2022)

Vzdolžna poselitev je bila predvsem ekonomski projekt kolonizatorjev in ni omogočala, da bi se v naselju lahko oblikovalo vaško jedro. Dodatno oviro za formiranje izrazitega centra vasi pa je povzročila še razdelitev enotne vasi na tri nove teritorialne enote, na **Zgornje, Srednje in Spodnje Bitnje** in pa zgraditev treh cerkva.

Prvo so zgradili že v **12. stol. v Sp. Bitnjah (cerkev sv. Vida, danes sv. Miklavža)**. V **15. stoletju** so na gričku v **Zg. Bitnjah** postavili cerkev **sv. Tomaža**, na začetku **17. stoletja** pa še cerkev **sv. Uršule sredi Sorškega polja v Sr. Bitnjah**.

Po prvem patronu cerkve v Sp. Bitnjah sv. Vidu (danes je to cerkev sv. Miklavža) je **Bitnje dobilo tudi ime-Vitingen**. V 16. stol. pa so vas preimenovali v Feichting (Ober, Mitter in Unter Feichting, prevedeno iz nemščine bi to pomenilo Zgornje, Srednje in Spodnje Mokrišče).

Še najboljši pogoji za oblikovanje urbanizirane- ga področja kulturne krajine, v smislu jedrnega dela vasi, so se pokazali v Zg. Bitnjah ob cerkvi sv. Tomaža. Zgradili so jo konec 15. stol, posvetili pa leta 1521. Imela je dominantno lego, saj so jo postavili na najvišji griček v tisti okolici. Ob njej so najprej zgradili prikupno mežnarijo, ne daleč stran pa kasneje še nekaj kajž in manjših kmetij. Počasi se je poselitev zgostila in pričela dobivati sliko urbanega vaškega jedra, ki je postalo vabljivo tudi za podjetne vaščane. Ob potoku Žabnica, ki ni daleč stran od cerkve, sta si najprej zgradila hišo trgovca s špecerijo (**trgovina Pr' Fant**) in pa mesar (**mesarija**).

Pr' Žepk). Tik pod klančkom, po katerem poteka cesta do cerkve, pa so odprli gostilno in trgovino (**Pr' Vampk**). Sčasoma so dejavnosti lastniki opustili, še najdlje je bila odprta Žepkova mesarija. V 70. letih prejšnjega stoletja pa so na robu Križnarjevega polja odprli »Mercatorjevo samopostrežno« z bifejem in pa vrtec.

Ker je bil zahodno od cerkve in potoka Žabnica gozd, severno pa nenaseljen svet do Stražišča, je bila cerkev z bližnjimi objekti prav na koncu vasi. In to je bil razlog, da so temu predelu Bitenj nadeli ledinsko ime **»U Konc«**.

Zahodno od cerkve, čez potok Žabnica, v bližini gozda, je obsežen novejši del vasi z ledinskim imenom **»Na Gmajni«**. Trgovina in vrtec so na **»Križnarjovmo pol«**, na njem so tik ob vrtcu prazgodovinske **»gomile«**, eno med njimi krasita samorasla hrasta.

Med gomilami in dolgo leskovo mejico je struga **»Štajne«**, meteorni kanal, ki je podaljšek stražiške **»Trenče«**. Za mejico pa je naravna kadunja z ledinskim imenom »Nivca«. Najširša cesta, ki vodi v vas mimo vrtca, pa se ledinsko imenuje **»Bajžlnova ulca«**.

Če hočemo, da vas ohrani svojo identiteto, moramo ledinskim imenom zagotoviti mesto v zgodovinskem spominu vasi kot del neprecenljive nesnovne kulturne dediščine. Pozabi se lahko izognemo le tako, da jih pri svojem delovanju uporabljamo in z njimi seznanjamo mlajše generacije.

*Janko Proj
Fotografije: Janko Proj*

»U Konc«, s cerkvijo sv. Tomaža in Sničnkovo, Mklavžovo, Slanovčovo ter Prastorovo domačijo

PABERKI O DOGAJANJU V POTOKU ŽABNICA IN NJEGOVI OKOLICI

Ker ob objavi prispevka iz Kmečkega glasa 23. avgusta na spletni strani krajevne skupnosti nisem zasledil besedila v prilogi na e-pismu, ga dodajam sedanjemu, ki je namenjen le nekaj deset metrom z naše parcele dnevno opazovane struge potoka Žabnica ter nekaterim utrinkom o njem. Dejansko potoku med sprehodi po kraju redno nameniva nekaj minut tudi na drugih mestih. V soboto, 25. novembra, sva ob slovesu od njega z mostu, za katerega žal ne vem imena, ob koncu ravnine razočarana ugotovila, da je njegov levi breg še vedno odlagališče za raznorazne embalažne, kovinske in druge odpadke. Prepričan sem, da jih tja ne mečejo pri nas vsega vedno krivi otroci, ki naj bi jih vzgajala le vrtec in šola, ampak, po vsebini sodeč, odrasli ljudje. Zakaj? Kar nekajkrat sem lahko opazoval krajanko, ki v roki ali drugače nese mimo nas zajetno količino raznoraznih odpadkov, ki jih potem opaziva v potoku pod Dagarinovim mostom.

Zakaj začenjam s tem uvodom? Reke Poljanščica, Selščica in Sora s pritoki so mi v mladosti nudile obilo izkušenj. Potem sem hudourničarstvo in vodarstvo kot novinar, fotograf, tržnik, avtor izvirnih prospektnih map ter soavtor in urednik zbornikov OVS Ljublanica Sava, 15 let, 1989, Ljubljana ter POGUBNA RAZIGRANOST, 110 let organiziranega hudourničarstva na Slovenskem, 1884 - 1994, 280 strani, PUH Ljubljana, 1995, ter številnih izvirnih časopisnih in radijskih prispevkov in oddaj intenzivno spremljal nad 25 let. Kot edini v Sloveniji. Za vodarje in hudourničarje sem imel na njihovem dnevu okrog sv. Miklavža, ki je njihov zaščitnik, tudi več predavanj o komuniciranju. Podrobno sem po Sloveniji spremljal tudi ujmo in njene posledice 1. novembra 1990. leta. Takrat je bilo menda hudo tudi v tem delu Zgornjih Bitenj, ki je bil znatno manj poseljen, kot je sedaj. O njej smo pisali in poročali bolj pošteno in objektivno kot o

*Potok Žabnica, 3. avgust ob 12.27, pred povodnjo
Fotografija: Stanislav Jesenovec*

*Potok Žabnica, 11. avgust ob 15.34, po povodnji
Fotografija: Stanislav Jesenovec*

*Potok Žabnica, 4. avgust ob 7.01, dolvodno
Fotografija: Mira Marić*

*Potok Žabnica, 4. avgust ob 7.01, gorvodno
Fotografija: Mira Marić*

poplavi 4. avgusta letos. Zakaj? Ker smo temo obdelovali z gozdarsko-hudourničarskega in vodarskega zornega kota. Za sanacijo hudournikov (po Prešernu ne-urnikov) in vodotokov je Slovenija dobila obsežno mednarodno posojilo, ki pa ga ni mogla izkoristiti v celoti. Pri prvem se dejansko začne padavinsko-vodna katastrofa. Le še to, najbrž imam kot edini v Bitnjah redno beležen izgled potoka Žabnica in po zaslugi Mire Marić jutro 4. 8. 2023 v in ob potoku na potezi, ki naju ves čas zanima. Letos je

doživel desetine sprememb in izgledov. Naj dodam še ugotovitev o vseh dosedanjih razpravah o tej vodni ujmi. Na vseh ravneh se pogovarjajo le o posledicah, ne pa tudi o vzrokih. Če temeljnih vzrokov ne bodo odpravili, bodo pogoste vodne katastrofe še gospodarile po Sloveniji. Kolega s širokim znanjen gozdarstva, hudourničarstva in vodnih gradenj je navrgel, da smo dobili v Sloveniji nekaj sto gozdnih poti/vlak, ki so se tokrat spremenile v

*Potok Žabnica, 25. 8. ob 9.22, po povodnji
Fotografija: Stanislav Jesenovec*

neurejene hudourniške struge. Pa tudi to je dodal, da niso več merilo 100-letne, ampak že iznenadene 500-letne vode. Številki ne izražata časa, ampak količino. Toliko kot delček moje aktivne dejavnosti na številnih medijskih in organizacijskih področjih za tiste, ki menda o meni vse vedo, pa se še nihče ni pogovarjal z mano oziroma z nama. Npr.: Kako bi bilo na našem delu naselja, če Mira ne bi poskrbela za načrtovan, a neizveden peskolov ob cesti nad nama ter za nov peskolov v projektu GORKI nižje od naju, ki sprejemata padavine s kar obsežne cestno-križiščne površine? Pozimi bi zagotovo marsikomu spodrsnilo na zaledenem cestišču. Kljub

Potok Žabnica, 19. avgust ob 10.07, jata rac na desnem bregu potoka Žabnica nasproti naše parcele
Fotografija: Mira Marić

številnim javnim opozorilom pa je mulda, po levi strani ceste gorvodno od nas med dvema peskolovoma z rešetkama vred, pogosto polna in prepolna listja in drugih odpadkov. V bližini imamo še težji primer od tega. Že leto ali dve. Podobno je z desetiniami lukenj in močno poškodovanimi bankinami ob cestah, ki nikogar ne zvabijo, da bi v najbližje, tik pred ali ob hiši, vrgel nekaj lopat gramoza. Bi bilo res potrebno spet uvesti marljivega krajevne- ga vzdrževalca cest in poti? Preidimo k potoku. Letos je do 27. novembra ponudil na teh nekaj deset metrih že vse mogoče podobe. Od minimalno minimalne ravni vode, ker jo z javnih površin večino ob dežju odteče v čistilno napravo na Zarici, do polne struge tik pred razlivanjem preko kamnitega zidu pri nas. Pa tudi od popolne bistrine vode do na vse mogoče naravne načine zarasti v njej in ob njej. Invazivk ni manjkalo do zadnjih povodenj.

TRENTNO JE BREZ RIBIC IN RIB

Na srečo je neposredno pri nas največkrat večji ali manjši tolmun, nad katerim je obnovljeni prag, ki vodo okrepi s kisikom. Trenutno je brez ribic in rib. Zaradi dveh, treh visokih vodostajev kar hitrega potoka v zadnjih tednih, ki jih je odnesel, ptice plenilke ali drugega štirinožnega uživalca ribjega mesa?

Tako je bilo skoraj leto dni po zadnjem, bolj gradbeniškem kot vodarskem urejanju struge Žabnice. Zaradi tega, ker vsi lastniki parcel ob brežinah ob strugi ne spoštujejo, da so dolžni odstranjevati to in ono z bregov in dna struge. Kaže, da bo žal tako še ostalo prav na dolgi, ukrivljeni potezi potoka pred pravilno usločenim Žepkovim mostom. Neugodno za hiše nad njo in nizvodno. Pred sanacijo s skalometi, ki počasi že propadajo, in kamnitimi zidovi, je bil potok bogat z ribami, koristnim mrčesom ter grmovjem nad njim, polnih raznovrstnih ptic. Po izjavi ribiča, ki je izvajal električni izlov, so bili menda prisotni le kleni. Ne morem pozabiti joka kosovk in ostrih žvižgov kosov, ko so vodarji pričeli rezati in žagati grme z domovanji in polnimi gnezdi ob potoku. Le redki potomci so še ostali. Lastovk skoraj ni več opaziti, saj nimajo na kaj sesti za počitek med leti. Ne morejo pa tudi večje zajeti vode iz z algami prepletenega dna potoka. Račke in račji pari? Redko jih je še mogoče videti. Letos so se pojavljali predvsem dan ali dva po visoki vodi in v rastju ob bregovih z nečim polnili svoja prebavila. Ker je tudi okrog hiš še malo dreves, je v slabih dvajsetih letih tu okoli postala pustota. Te dni naju vendar spet razveseljujejo siničke, ki marljivo iščejo osebno zimsko zalogo na deblih z mahom. Kosi in kosovke pa se tudi ne odrečejo jabolku. O

tem in onem zanimivem dogajanju v in ob potoku in po drevesih okrog hiše imava tudi iskrene video posnetke. Da nas v dnevu ali dveh – po predčasnem dogajanju - narava lahko preseneti, naj ponazorijo posnetki ravni vode v potoku okrog 4. avgusta. Ob naslednjem podobnem vodostaju smo rano zjutraj tudi pozorno merili, ali bo gladina vode šla nad avgustovsko, ko je zalilo tudi marsikatero obvodno površino, ali bo ostala nižje. Na srečo je ni dosegla. Morda za zaključek še misel, da od izvajanja projekta Gorki naprej razmišljam in temu in onemu omenim, da bi bilo smiselno, da bi se lastniki zemljišč ob reguliranem potoku namensko organizirali in skrbeli za njegovo in naše udobno počutje.

Stanislav Jesenovec

Potok Žabnica, 7. september ob 11.47, slaba polovica zadnje jate rib
Fotografija: Stanislav Jesenovec

NUDIMO:

- GLOBINSKO ČIŠČENJE VOZILA
- NOTRANJE IN ZUNANJE ČIŠČENJE VOZIL
- POLIRANJE VOZIL S KERAMIČNIM PREMAZOM
- OBNOVA ŽAROMETOV
- DEZINFENKCIJA NOTRANJOSTI VOZIL

POKLIČITE

 041-744-832

Zgornje Bitnje 143